

Īpašais ziņojums

Aģentūru dotāciju izlietojums: ne vienmēr atbilstīgs vai uzskatāmi efektīvs

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tālrunis: +352 4398-1

Uzziņām: eca.europa.eu/lv/Pages/ContactForm.aspx

Tīmekļa vietne: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditorsECA

Plašāka informācija par Eiropas Savienību ir pieejama portālā *Europa* (<http://europa.eu>).

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2016. gads

Print	ISBN 978-92-872-4686-8	ISSN 1831-0877	doi:10.2865/45887	QJ-AB-16-009-LV-C
PDF	ISBN 978-92-872-4694-3	ISSN 1977-5717	doi:10.2865/8507	QJ-AB-16-009-LV-N
EPUB	ISBN 978-92-872-4719-3	ISSN 1977-5717	doi:10.2865/722831	QJ-AB-16-009-LV-E

© Eiropas Savienība, 2016. gads

Reproducēšana ir atļauta, ja tiek norādīts avots.

Īpašais ziņojums

Aģentūru dotāciju izlietojums: ne vienmēr atbilstīgs vai uzskatāmi efektīvs

(saskaņā ar LESD 287. panta 4. punkta otro daļu)

ERP īpašajos ziņojumos tiek atspoguļoti rezultāti, kas iegūti atsevišķu budžeta jomu vai vadības aspektu lietderības un atbilstības revīzijās. ERP atlasa un izstrādā šos revīzijas uzdevumus tā, lai tiem būtu pēc iespējas lielāka ietekme, konkrēti, tiek ņemts vērā risks, kādam pakļauta lietderība vai atbilstība, attiecīgo ienākumu un izdevumu apjoms, paredzami notikumi, kā arī politiskās un sabiedrības intereses.

Šo revīziju veica ERP locekļa *Milan Martin Cvikl* vadītā IV apakšpalāta, kura revidē ieņēmumus, pētniecību un iekšējo nozaru politiku, finanšu un ekonomikas pārvaldību, kā arī Eiropas Savienības iestādes un struktūras. Revīziju vadīja ERP loceklis *Louis Galea*, un tajā piedalījās biroja vadītājs *Jacques Sciberras* un biroja atašejs *Anna Fiteni*. Darbuzdevuma vadītājs bija *Marc Mc Guinness*, un viņa revīzijas darba grupā strādāja šādi revidenti: *Jasmine Mitterbuchner*, *Christos Alexandrou*, *Kostadin Dimov*, *Nour-Eddine Hachiby*, *Paris Kaklamanos*, *Alexandre-Kim Hugé*, *Juan Antonio Vazquez Rivera*, *Wolfgang Stolz* un *Eddy Struyvelt*.

No kreisās uz labo: *J. Mitterbuchner*, *L. Galea*, *A. Fiteni*, *M. Mc Guinness*.

Punkts

Saīsinājumu saraksts

Glosārijs

I–IV Kopsavilkums

1–10 Ievads

7–8 Aģentūru dotāciju raksturojums

9–10 Funkcijas un pienākumi

11–15 Revīzijas tvērums un pieeja

11–13 Revīzijas tvērums

14–15 Revīzijas pieeja

16–51 Apsvērumi

17–31 **Aģentūras neizmantoja visas finansēšanas iespējas, dotācijas ne vienmēr bija piemērotākais instruments, un izstrādātie plānošanas dokumenti nebija pilnā mērā atbilstīgi aģentūru pilnvarām un stratēģiskajiem mērķiem**

17–27 **Tā kā *ex ante* novērtējumiem nesekoja pienācīgi turpmākie pasākumi, aģentūras izvēlējās nepiemērotus finansēšanas instrumentus un neatbilstīgi plānoja dotācijas**

28–31 **Nepilnīgi gada plānošanas dokumenti liedza pilnībā saskaņot aģentūru dotāciju darbības ar to pilnvarām un stratēģiskajiem mērķiem**

32–41 **Kopumā aģentūras piešķīra dotācijas saskaņā ar noteikumiem, taču tika konstatētas nepilnības dažu dotāciju piešķiršanā, ekspertu atlasē un iekšējās kontroles procedūrās**

32–37 **Atsevišķos gadījumos dotāciju atlasē un piešķiršanas procedūrās netika pilnībā ņemti vērā pamatprincipi, un nav novērsta interešu konflikta iespējamība**

38–41 **Aģentūras kopumā panāca uzlabojumus dotāciju piešķiršanā un kontrolē, taču dažas nepilnības saglabājās**

42–51 **Lai gan dotācijas kopumā veicināja revidēto aģentūru politikas īstenošanu, aģentūras nebija izveidojušas atbilstīgas uzraudzības sistēmas, lai izvērtētu ar dotācijām finansēto darbību vispārējo efektivitāti, un *ex post* novērtējumi vai nu netika sagatavoti, vai arī tie bija nepilnīgi**

52–57	Secinājumi un ieteikumi
53	Dotāciju finansēšanas instrumenta atbilstīga izmantošana
54	Dotāciju darbību ikgadējā plānošana
55	Dotāciju piešķiršanas procedūras
56	<i>Ex ante</i> un <i>ex post</i> pārbaudes
57	Galvenie izpildes rādītāji un <i>ex post</i> novērtējumi

Pielikums. Izlases

Komisijas un *EIT* atbilde

***ECDC* atbilde**

***EVA* atbilde**

***EFSA* atbilde**

***Frontex* atbilde**

“Apvārsnis 2020”: programma “Apvārsnis 2020” ir Septītās pamatprogrammas pēctece. Tās sākotnējais budžets laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam ir gandrīz 80 miljardi EUR, un tās galvenais mērķis ir panākt, lai Eiropā tiktu radīti pasaules līmeņa zinātnes sasniegumi, likvidēti šķēršļi inovācijai, kā arī atvieglota publiskā un privātā sektora sadarbība, lai nodrošinātu inovāciju.

Cedefop: Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs, Saloniki

CEPOL: Eiropas Policijas akadēmija, Budapešta

CPVO: Kopienas Augu šķirņu birojs, Anžē

ECDC: Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs, Stokholma

EFSA: Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde, Parma

EIONET: Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīkls

EIT: Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts, Budapešta

EMCDDA: Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs, Lisabona

EPIET: Eiropas Epidemioloģisko intervences pasākumu mācību programma

ES, Savienība: Eiropas Savienība

ETC: Eiropas tematiskie centri ir iestāžu konsorcijs EVA dalībvalstīs, kuri risina īpašus vides jautājumus un ir noslēguši līgumus ar EVA par īpašu darbību veikšanu saskaņā ar EVA stratēģiju un gada darbības plānu. Ir izveidoti seši ETC šādās jomās: gaisa piesārņojums un klimata pārmaiņu mazināšana; bioloģiskā daudzveidība; klimata pārmaiņu ietekme, neaizsargātība un pielāgošanās klimata pārmaiņām; atkritumi un materiāli zaļā ekonomikā — ETC *WMGE* (*Waste and Material in Green Economy*); iekšējie, piekrastes un jūras ūdeņi; pilsētu, zemes un augsnes sistēmas.

Eurojust: Eiropas Tiesu sadarbības vienība, Hāga

EVA: Eiropas Vides aģentūra, Kopenhāgena

FPR: Finanšu pamatregula, ko piemēro ES aģentūrām/delegētajām struktūrām (Komisijas Delegētā regula (ES) Nr. 1271/2013)

FR: Finanšu regula par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012). Ar to nosaka ES budžeta izveidi un izpildi, nodrošinot pareizu finanšu pārvaldību un kontroli un ES finansiālo interešu aizsardzību.

Frontex: Eiropas Aģentūra operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām, Varšava

GDP: gada darba programma

GIO land: GMES sākotnējās darbības (*GMES Initial Operations*).

GIR: galvenos izpildes rādītājus izmanto, vērtējot faktorus, kuriem ir izšķiroša nozīme, lai organizācija gūtu panākumus.

GMES: Eiropas Zemes novērošanas programma

GSA: Eiropas Globālās navigācijas satelītu sistēmas (GNSS) aģentūra, Prāga

PN: Finanšu regulas (Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 1268/2012) piemērošanas noteikumi (īstenošanas noteikumi). PN precizē, kā īstenot FR noteikumus.

RACER: atbilstīgi (uz mērķi vērsti), apstiprināti, ticami, vienkārši un stabili GIR.

Septītā pamatprogramma: Septītā pamatprogramma pētniecībai, tehnoloģiju attīstībai un demonstrējumu pasākumiem bija Eiropas Savienības galvenais instruments pētniecības un inovācijas atbalstam 2007.–2013. gadā.

SMART mērķi: konkrēti, izmērāmi, sasniedzami un atbilstīgi mērķi ar noteiktiem termiņiem.

ZIK: zināšanu un inovāciju kopiena ir lielā mērā neatkarīga vadošo augstākās izglītības iestāžu, pētniecības organizāciju, uzņēmumu un citu inovācijas procesā ieinteresēto personu partnerība, kas risina sabiedrības problēmas, attīstot produktus, pakalpojumus un procesus un atbalstot inovatīvus un uzņēmīgus cilvēkus.

36. panta organizācijas: Regulas par *EFSA* dibināšanu 36. pantā ir noteikts pamats tīkla darbībai starp tādām dalībvalstu organizācijām, kas darbojas sfērās, kuras ir iestādes misijas jomā, kā arī sadarbībai ar tām. *EFSA* valde izstrādā un atjaunina sarakstu, kurā iekļauj kompetentās organizācijas, kam ir tiesības saņemt 36. pantā paredzēto finansiālo atbalstu.

Aģentūra: decentralizētās aģentūras ir ar ES iestādēm nesaistītas struktūras — atsevišķas juridiskas personas, kas izveidotas uz nenoteiktu laiku, lai pildītu tehniskus, zinātniskus vai pārvaldības uzdevumus, kuri palīdz ES iestādēm izstrādāt un īstenot politikas virzienus. Aģentūras arī atbalsta ES un dalībvalstu valdību sadarbību, vienuviet apkopojot tehniskās un speciālās zināšanas, kas uzkrātas gan ES, gan dalībvalstu iestādēs.

Pakalpojumu līmeņa līgums: šo līgumu var ietvert pakalpojumu līgumā, un tajā var noteikt pakalpojumu līmeni, kas nepieciešams konkrētās svarīgākajās darbības jomās un kas nodrošina galvenos kvalitātes kritērijus, kurus sagaida līgumslēdzēja iestāde.

Partnerības pamatlīgums: partnerības pamatlīgums ir ilgtermiņa sadarbības mehānisms starp aģentūru un dotāciju saņēmējiem. Tajā nosaka kopīgos mērķus, plānoto dotāciju darbību veidu, īpašu dotāciju piešķiršanas procedūru, kā arī pušu vispārīgās tiesības un pienākumus saskaņā ar konkrētiem līgumiem. Partnerības pamatlīguma darbības termiņš ir ierobežots uz četriem gadiem (izņemot *EIT*, kas zināšanu un inovāciju kopienām (*ZIK*) piešķir tiesības slēgt partnerības pamatlīgumus uz septiņiem gadiem).

Sadarbības līgums: sadarbības līgums ir instruments, ko izmanto, lai nepieļautu darba dublēšanos un veicinātu sinerģiju attiecīgajās darbības jomās, turklāt to nereti papildina oficiāls saprašanās memorands. Kā piemēru var minēt pušu tehniskās sadarbības veicināšanu, lai apmainītos ar zināšanām, pieredzi un labāko praksi savstarpēji interesējošās sfērās.

Zināšanu trīsstūris: augstākās izglītības ieguldījumu darbavietu radīšanas un izaugsmes veicināšanā var palielināt, veidojot ciešu un efektīvu saikni starp izglītību, pētniecību un inovāciju, proti, zināšanu trīsstūra trijām šķautnēm.

Jau vairākus gadus Palāta savos īpašajos gada ziņojumos par atsevišķu aģentūru pārskatiem ir kritizējusi dotāciju pārvaldības aspektus. Triju gadu laikā — no 2013. līdz 2015. gadam — aģentūru kopējie izdevumi dotācijām sasniedza 740 miljonus EUR. Lai iegūtu horizontālu pārskatu par dotāciju izlietojumu, Palāta nolēma pārbaudīt sistēmas un kontroles mehānismus piecās aģentūrās, proti, Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūtā (*EIT*), Eiropas Aģentūrā operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (*Frontex*), Eiropas Vides aģentūrā (*EVA*), Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādē (*EFSA*) un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrā (*ECDC*). Kopā šīs piecas aģentūras attiecīgajā laikposmā izmantoja aptuveni 92 % no kopējā aģentūru dotāciju finansējuma.

Palāta izvērtēja, vai:

- bija pareizi izmantot dotācijas (salīdzinājumā ar citiem instrumentiem, piemēram, iepirkumu, pakalpojumu līmeņa līgumiem u. c.), lai sasniegtu revidēto aģentūru politikas mērķus;
- vai, piešķirot dotācijas, piedāvājumi tiek atlasīti saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem un efektīvi uzraudzīti;
- vai tiek noteikti un novērtēti rezultāti un efektivitāte.

Palāta konstatē, ka kopumā revidētās aģentūras piešķīra un izmaksāja dotācijas saskaņā ar noteikumiem. Lielākā daļa pārbaudīto aģentūru nav pienācīgi izvērtējušas alternatīvas finansēšanas iespējas, un attiecīgi dotācijas ne vienmēr ir bijis labākais risinājums to mērķu sasniegšanai. Revidētās aģentūras nav izvērtējušas piešķirto dotāciju efektivitāti. Pastāv iespējas pilnveidot dotāciju piešķiršanas procedūras, kontroles sistēmas, kā arī darbības izpildes novērtēšanu. Daži trūkumi piemīt tikai dažām aģentūrām, taču lielākā daļa no tiem attiecas uz vairākām vai visām aģentūrām.

IV

Palāta sniedz šādus piecus ieteikumus, kuriem būtu jārada pozitīva ietekme visās aģentūrās, kas patlaban izmanto dotācijas vai ir iecerējušas to darīt:

- a) pirms dotāciju piešķiršanas aģentūrām jāizvērtē, vai dotācijas ir visefektīvākais instruments. Kad vien tam ir vajadzīgais pamatojums, jāizmanto vienkāršoti izmaksu modeļi un tiešā dotāciju piešķiršana;
- b) aģentūru darba programmās jānorāda darbības, ko paredzēts īstenot, izmantojot dotācijas, konkrētie mērķi un paredzamie rezultāti, kuri tiks panākti, īstenojot dotāciju darbības, kā arī plānotie finanšu resursi un cilvēkresursi, kas nepieciešami šo dotāciju darbību īstenošanai;
- c) aģentūrām, kuras piemēro īpašas dotāciju piešķiršanas procedūras, jāievieš oficiālas iekšējās procedūras, kas reglamentē pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principu ievērošanu un pasargā no iespējama interešu konflikta;
- d) aģentūrām jāstiprina savas pārbaudes sistēmas saistībā ar dotēto projektu īstenošanu;
- e) aģentūrām jāievieš dotāciju uzraudzības un ziņošanas sistēmas, pamatojoties uz galvenajiem izpildes rādītājiem, kas vērsti uz koprezultātu un ietekmi, kā arī pamatojoties uz *ex post* novērtējuma rezultātiem.

01

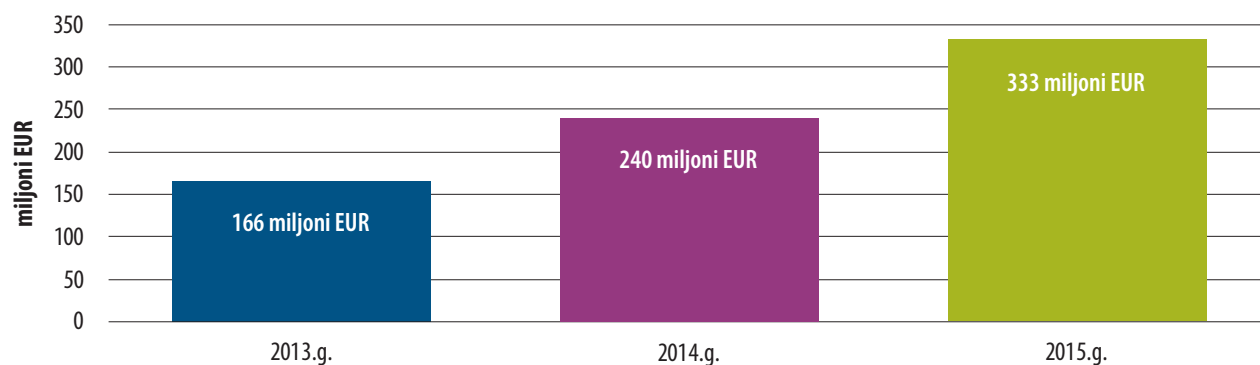
Eiropas Parlaments un Padome ir izveidojuši 41 aģentūru un citas decentralizētas struktūras. Aģentūru kopējais 2015. gada budžets veidoja aptuveni 2,4 miljardus EUR jeb aptuveni 1,5 % no 2015. gada ES vispārējā budžeta. Tās ir atsevišķas juridiskas personas, kas izveidotas uz nenoteiktu laiku, lai pildītu tehniskus, zinātniskus vai pārvaldības uzdevumus, kuri palīdz ES iestādēm izstrādāt un īstenot politikas virzienus. Aģentūras arī atbalsta ES un dalībvalstu valdību sadarbību, vienuviet apkopojot tehniskās un speciālās zināšanas, kas uzkrātas gan ES, gan dalībvalstu iestādēs. Lai pildītu savus uzdevumus, aģentūras var izvēlēties dažādus finansēšanas instrumentus, proti, dotāciju finansēšanu, publisko iepirkumu vai citus mehānismus, piemēram, sadarbības līgumus vai ārpakalpojumu piesaisti (slēdzot pakalpojumu līmeņa līgumus).

02

Laikā no 2013. gada līdz 2015. gadam aģentūru piešķirto dotāciju finansējums divkārtšojās, attiecīgi, no aptuveni 166 miljoniem EUR līdz 333 miljoniem EUR (sk. **1. attēlu**). Šāds palielinājums radies galvenokārt tādēļ, ka pieaudzis darbības apjoms trijās aģentūrās, proti, EIT, EVA un Eiropas GNSS aģentūrā (GSA).

1. attēls

Aģentūru dotāciju maksājumi no 2013. līdz 2015. gadam

Avots: Eiropas Revīzijas palāta, pamatojoties uz aģentūru datiem.

03

Savu politikas mērķu sasniegšanā dotācijas izmanto vienpadsmit aģentūras (sk. **1. tabulu**).

1. tabula Aģentūru dotāciju maksājumu (2013.–2015. gads) sadalījums finansētajām darbībām

	Pētniecība, attīstība un inovācija	Zinātnes aprindu un dalībvalstu sadarbība	Pētījumi	Datu vākšana un analīze	Apmācība	Kopā (miljoni EUR)	Katras aģentūras īpatsvars
<i>EIT</i> ¹	478,1					478,1	65 %
<i>Frontex</i> ¹		147,8				147,8	20 %
<i>EVA</i> ¹		17,2	25,1			42,3	5 %
<i>GSA</i>	42,0					42,0	5 %
<i>EFSA</i> ¹		4,1	1,5	3,0		8,6	1 %
<i>EMCDDA</i>		7,1				7,1	1 %
<i>ECDC</i>			0,8		5,5	6,3	1 %
<i>CEPOL</i>					3,5	3,5	1 %
<i>Cedefop</i>		2,0				2,0	<1 %
<i>Eurojust</i>		1,8				1,8	<1 %
<i>CPVO</i>			0,3			0,3	<1 %
Dotāciju maksājumi kopā	520,1	180,0	27,7	3,0	9,0	739,8	100 %
Darbības īpatsvars	70 %	24 %	4 %	1 %	1 %	100 %	

¹ Revīzijai izvēlētās aģentūras.

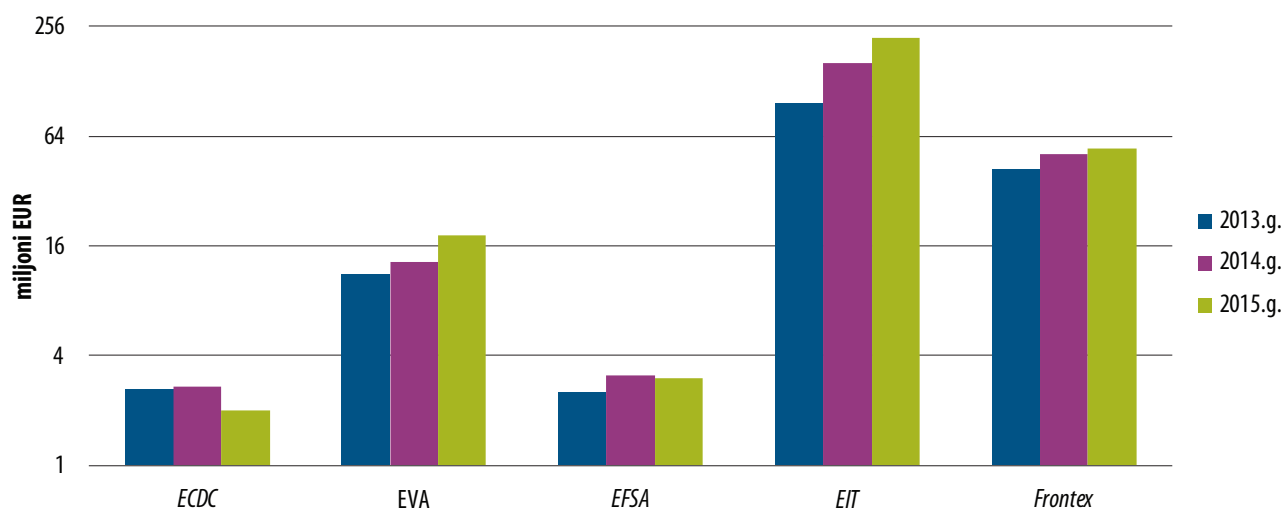
Avots: Eiropas Revīzijas palāta, pamatojoties uz aģentūru datiem.

04

Palāta revidēja piecas aģentūras (*EIT*, *Frontex*, *EVA*, *EFSA* un *ECDC*), kuras izmantoja 92 % no kopējiem aģentūru izdevumiem dotāciju darbībām. Šīs aģentūras tika izvēlētas, pamatojoties uz finansēto dotāciju darbību veidu, dotāciju saņēmēju profilu, kā arī uz maksājumu apmēru laikā no 2013. līdz 2015. gadam (sk. **2. attēlu**).

2. attēls

Izvēlēto aģentūru dotāciju izdevumi 2013.–2015. gadā

Avots: Eiropas Revīzijas palāta, pamatojoties uz aģentūru datiem.

05

Izvēlēto aģentūru ar dotācijām finansēto darbību apraksts sniegts **1. izcēlumā**.

Revidēto aģentūru ar dotācijām finansētās darbības

Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT)

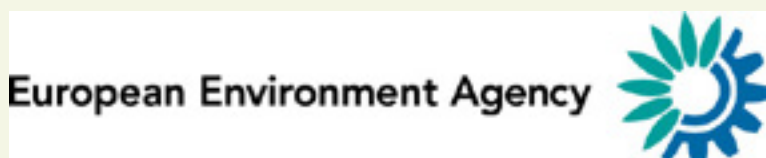
EIT piešķir dotācijas zināšanu un inovāciju kopienām (ZIK), ko veido tīkli, kuros ir privātie uzņēmumi, pētniecības institūti un izglītības iestādes, kas sadarbojas, īstenojot inovatīvus projektus, turklāt EIT palīdz finansēt individuālus novatorus un uzņēmējus visā Eiropā. EIT 2014. gadā piešķīra 214 miljonus EUR zināšanu un inovāciju kopienu no dotācijām finansētai darbībai (97 % no EIT gada budžeta).

Eiropas Aģentūra operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (Frontex)

Frontex koordinē iesaistīto valstu kopīgas operācijas (gaisa, sauszemes un jūras operācijas), lai stiprinātu drošību pie ārējām robežām. 2014. gadā tika īstenotas gaisa operācijas par kopējo vērtību 2 miljoni EUR, jūras operācijas — par 28 miljoniem EUR un sauszemes operācijas — par 7 miljoniem EUR. Frontex koordinē arī repatriācijas darbības starp Šengenas valstīm, lai pēc iespējas palielinātu kopīgu atgriešanas operāciju lietderīgumu un izmaksu efektivitāti, un tās pienākums ir nodrošināt, lai finanšu atbalsts tiktu piešķirts ar nosacījumu, ka pilnībā ir ievērota Pamattiesību harta. Frontex 2014. gadā šādām darbībām atvēlēja 8 miljonus EUR. Šādu ar dotācijām saistītu darbību izdevumi veido 50 % no Frontex 2014. gada budžeta.

Eiropas Vides aģentūra (EVA)

EVA ir atbildīga par to, lai Savienībai un dalībvalstīm tiktu sniegta objektīva, uzticama un salīdzināma informācija par vidi Eiropas līmenī. Šai sakarā EVA atbalsta sešus Eiropas tematiskos centrus (ETC), piešķirot tiem dotācijas (8 miljoni EUR jeb 18,5 % no EVA 2014. gada budžeta). Turklāt Komisija deleģēja EVA īstenot Eiropas Zemes novērošanas programmas zemes uzraudzības pakalpojumu sākotnējās darbības (*GIO land*). Saskaņā ar šo programmu EVA 2014. gadā iesaistītajām valstīm piešķīra dotācijas 15 miljonu EUR apmērā.

Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA)

EFSA regulāri piešķir dotācijas kopīgiem zinātnes projektiem un darbībām, kas palīdz īstenot EFSA pamatuzdevumu, proti, veicināt pārtikas nekaitīgumu ES, — datu vākšanai, sagatavošanās darbam zinātnisko atzinumu izstrādei un cita veida zinātniskai un tehniskai palīdzībai. Dotācijām var pieteikties tikai publiskās iestādes, ko izraudzījušās dalībvalstis, iekļaujot tās kompetento organizāciju sarakstā¹. EFSA 2014. gadā piešķīra dotācijas aptuveni 3,5 miljonu EUR jeb 4 % apmērā no iestādes gada budžeta.

Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (ECDC)

ECDC finansē mācību darbības, lai veicinātu spēju veidošanu dalībvalstīs, organizējot īpašas mācību programmas, kā arī īstenojot Eiropas Epidemioloģisko intervences pasākumu mācību programmu (EPIET). 2014. gadā šādām mācību darbībām tika atvēlēti aptuveni 2 miljoni EUR jeb 3 % no ECDC gada budžeta.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regula (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.). Šīs regulas 36. pantā noteikts pamats Eiropas tīkla darbībai starp dalībvalstu organizācijām, kā arī sadarbībai ar tām. EFSA valde izstrādā un atjaunina sarakstu, kurā iekļauj kompetentās organizācijas, kas atbilst prasībām saskaņā ar 36. pantu.

06

Aģentūru dotāciju darbības reglamentē vispārējā Finanšu regula (FR)², tās piemērošanas noteikumi (PN)³, kā arī Finanšu pamatregula (FPR)⁴, ja vien aģentūru (piemēram, *EIT* un *Frontex*) dibināšanas regulās vai pamata tiesību aktos nav noteikts citādi. Uz aģentūrām (piemēram, *EIT*, *GSA*), kas iesaistītas pētniecības darbību finansēšanā saskaņā ar Septīto pamatprogrammu un programmu "Apvārsnis 2020", attiecas arī šo programmu noteikumi.

Aģentūru dotāciju raksturojums

07

Aģentūru dotācijas ir tiešas finanšu iemaksas, kas paredzētas dotāciju saņēmējiem (parasti specializētām dalībvalstu iestādēm/struktūrām vai bezpeļņas organizācijām). Ar dotācijām finansēto darbību rezultāti paliek dotāciju saņēmēju īpašumā. Ar dotācijām finansē:

- a) darbības, kas paredzētas, lai palīdzētu sasniegt konkrētu Savienības politikas mērķi (tā sauktās dotācijas pasākumiem), vai arī
- b) tādas struktūras darbību, kas atbalsta konkrētu vai vispārīgu aģentūras (Savienības) politikas mērķi (tā sauktās darbības dotācijas)⁵.

08

Finanšu regulā noteikti šādi pamatprincipi, kas attiecas uz dotācijām:

- līdzfinansējuma princips — dotāciju saņēmējiem jāsedz daļa no izmaksām, kas radušās;
- peļņas negūšanas princips — dotācijas mērķis vai sekas nevar būt peļņas radīšana saņēmējam;
- princips par nepiemērošanu ar atpakaļejošu spēku — dotācijas nevar piešķirt ar atpakaļejošu spēku;
- piešķirto līdzekļu nesummēšanas princips — vienai un tai pašai darbībai var piešķirt tikai vienu dotāciju;
- pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principi — to ievērošana jānodrošina visā dotāciju piešķiršanas procesā, sākot no uzaicinājuma iesniegt priekšlikumu līdz slēgšanai.

- 2 Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.) (Finanšu regula).
- 3 Komisijas 2012. gada 29. oktobra Deleģētā regula (ES) Nr. 1268/2012 par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, piemērošanas noteikumiem (OV L 362, 31.12.2012., 1. lpp.).
- 4 Komisijas 2013. gada 30. septembra Deleģētā Regula (ES) Nr. 1271/2013 par finanšu pamatregulu struktūrām, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 208. pantā (OV L 328, 7.12.2013., 42. lpp.).
- 5 Sk. Finanšu regulas 121. pantu.

Funkcijas un pienākumi

09

Aģentūras piešķir dotācijas, īstenojot netiešu centralizētu pārvaldību. Attiecīgi aģentūras ir atbildīgas par daudzgadu un ikgadējo plānošanu, kā arī par dotāciju darbību praktisku un finansiālu īstenošanu. Ja Komisija deleģē konkrētas dotāciju darbības īstenošanu aģentūrai, tā ir pilnīgi atbildīga par dotācijas budžeta vispārējo īstenošanu⁶. Tāpēc dotāciju darbību efektīva pārvaldība, ko veic aģentūras, ir ārkārtīgi būtiska, lai sasniegtu Savienības mērķus un īstenotu politiku.

10

Aģentūru līmenī dotāciju pārvaldības kontrolē ir ietverti šādi aspekti⁷:

- a) aģentūras dotāciju darbību un projektu *ex ante* un *ex post* novērtējums;
- b) uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus procedūras un izvērtēšanas komisijas;
- c) *ex ante* un *ex post* kontroles pasākumi, lai pārbaudītu dotāciju saņēmēju iesniegto izmaksu deklarāciju likumību un pareizību;
- d) uzraudzība un ziņošana, lai novērtētu finansēto dotāciju darbību panākumus un rezultātus, pamatojoties uz galvenajiem izpildes rādītājiem (GIR).

6 Piemēram, Komisija decentralizēti īsteno GMES sākotnējo darbību zemes uzraudzības pakalpojumus (*GLO land*), deleģējot tos EVA.

7 Sk. Finanšu regulas 133. un 135. pantu, kā arī Finanšu pamatregulas 29. panta 4. punktu.

Revīzijas tvērums

11

Palāta savos īpašajos gada ziņojumos ir vairākkārt uzsvērusi trūkumus dotāciju pārvaldībā, jo īpaši saistībā ar izmaksu deklarāciju *ex ante* un *ex post* pārbaudēm, ārējā revidenta veiktā *ex ante* pārbaudes darba uzticamību, dotāciju darbības praktiskās īstenošanas uzraudzību, kā arī neatbilstīgu maksājumu atgūšanu.

12

Tādēļ revīzijas laikā tika vērtēts, kā aģentūras pārvaldīja dotācijas un vai dotācijas tika piešķirtas saskaņā ar noteikumiem. Šis jautājums tika iedalīts vairākos revīzijas apakšjautājumos:

- a) vai aģentūras izvēlas dotācijas kā piemērotāko finansēšanas instrumentu un vai dotāciju darbības ir pienācīgi saskaņotas ar aģentūru misiju, stratēģiskajiem uzdevumiem un mērķiem;
- b) vai aģentūru procedūras nodrošina, ka priekšlikumi tiek atlasīti saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem, un vai tiek nodrošināta to īstenošanas efektīva uzraudzība;
- c) vai aģentūras atbilstīgi nosaka un izvērtē dotāciju darbības iznākumus?

13

Revīzijā uzmanība tika pievērsta dotāciju pārvaldības procesam kopumā. Taču revīzijas laikā netika vērtēta aģentūru dotāciju sociāli ekonomiskā ietekme.

Revīzijas pieeja

14

Revīzijā tika veikts šāds darbs:

- a) pārbaudes uz vietas piecās aģentūrās (*EIT, Frontex, EVA, EFSA un ECDC*), lai iegūtu revīzijas pierādījumus par dotāciju pārvaldības praksi, organizējot tikšanās ar darbiniekiem un galveno administratīvo personālu, pārskatot dokumentus, analizējot iekšējās kontroles procedūras, kā arī pārbaudot paraugu, kas iekļauts **pielikumā**;
- b) iepazīšanās ar aģentūru dibināšanas regulām, daudzgadu un gada darba programmām, dotāciju plānošanas dokumentiem, dotāciju pārvaldības pamatnostādņiem, kā arī piecu revīzijai izvēlēto aģentūru dotāciju novērtēšanas ziņojumiem;
- c) sīki izstrādāta analīze attiecībā uz 16 procedūrām, kas attiecās uz uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus, kā arī 75 dotāciju maksājumiem piecās izvēlētajās aģentūrās laikposmā no 2013. gada janvāra līdz 2015. gadam martam (sk. **pielikumu**).

15

Revīziju veica, ņemot vērā vispārējo Finanšu regulu un tās piemērošanas noteikumus, kā arī revidēto aģentūru iekšējās kontroles standartus un dibināšanas regulas, un daudzgadu politikas programmas, kas saistītas ar aģentūras politikas jomu.

16

Palātas apsvērumi ir iedalīti trijās daļās atbilstoši revīzijas apakšjautājumiem, kas minēti 12. punktā, proti, a) finansēšanas instrumenta stratēģiskā izvēle, b) attiecīgā lēmuma īstenošana un c) rezultātu izvērtēšana.

Aģentūras neizmantoja visas finansēšanas iespējas, dotācijas ne vienmēr bija piemērotākais instruments, un izstrādātie plānošanas dokumenti nebija pilnā mērā atbilstīgi aģentūru pilnvarām un stratēģiskajiem mērķiem

Tā kā *ex ante* novērtējumiem nesevoja pienācīgi turpmākie pasākumi, aģentūras izvēlējās nepiemērotus finansēšanas instrumentus un neatbilstīgi plānoja dotācijas

***Ex ante* novērtējumiem nesevoja pienācīgi turpmākie pasākumi**

17

Lai ievērotu pareizas finanšu pārvaldības principu, aģentūrām jāveic savu programmu un darbību *ex ante* novērtējums. Cita starpā *ex ante* novērtējumā jāaplūko ES līdzdalības pievienotā vērtība, piemērotākās metodes izvēle risinājuma īstenošanai, izvēlētās metodes rentabilitāte un agrāk līdzīgos gadījumos gūtā pieredze⁸.

18

Gan EVA, gan arī EFSA veica stingru *ex ante* novērtējumu, pirms tās izteica attiecīgo uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus. EFSA zinātniskās sadarbības ceļvedis 2014.–2016. gadam ir labas prakses piemērs saistībā ar *ex ante* novērtējumu. Tā galvenais mērķis bija uzlabot turpmāko dotāciju efektivitāti un lietderību, ņemot vērā līdzdalības pievienoto vērtību (sk. **2. izcēlumu**).

⁸ Piemērošanas noteikumu 18. panta 1. punkts.

EFSA izmantoja gūto pieredzi, lai 2015. gadā ieviestu jaunu un daudz efektīvāku dotāciju koncepciju

EFSA veica *ex ante* novērtējumu, lai stiprinātu tās turpmāko zinātnisko sadarbību ar dalībvalstīm. Šai sakarā EFSA 2013. gadā uzsāka apspriedes ar savu kontaktpunktu tīklu un Konsultatīvās padomes diskusiju grupu jautājumos par zinātnisko sadarbību. EFSA arī pasūtīja ārēju pārbaudi, lai tiktu izvērtēta tās pašreizējo dotāciju un iepirkuma projektu ietekme uz EFSA uzdevumu izpildi. EFSA analizēja minēto pārbaudes rezultātus un ieteikumus, lai izstrādātu zinātniskās sadarbības ceļvedi 2014.–2016. gadam. Ar šo ceļvedi tika ieviestas jaunas, efektīvākas dotāciju koncepcijas, proti, tematisko dotāciju koncepcija (piemēram, bakteriālu pārtikas izcelsmes patogēnu jomā) un kopīgu projektu dotāciju koncepcija (piemēram, *VectorNet*).

Tematiskās dotācijas patlaban piešķir plašām prioritārajām jomām, kas noteiktas iepriekš sadarbībā ar dalībvalstīm. EFSA palielina maksimālo dotācijas summu līdz 500 000 EUR, tādējādi rosinot iesniegt vērienīgu stratēģisko projektu priekšlikumus, taču vienlaikus tā ierobežo savu līdzfinansējuma likmi līdz 50 % (salīdzinājumā ar tās iepriekš piemēroto 90 % līdzfinansējuma likmi īpašām dotācijām). EFSA sagaida, ka šīs jaunās dotācijas nodrošinās lielāku pievienoto vērtību un rentabilitāti tās darbībām zinātniskās sadarbības kārtībā.

19

Efektīva *ex ante* novērtējuma svarīgs elements ir gūtās pieredzes izmantošana. 2011. gadā veiktajā ietekmes novērtējumā par to, kā EIT ir integrējies *ex ante* novērtējuma prasības⁹, tika uzsvērts, ka ir būtiski ieviest stingras uzraudzības procedūras, lai novērtētu EIT un ZIK darbības rezultātus¹⁰. Pašlaik EIT ievieš šādu uzraudzības sistēmu (sk. **6. izcēlumu** un 45. punktu). Šie darbības rezultātu uzraudzības trūkumi ietekmē to, kā EIT īsteno konkurētspējīgu pārskata mehānismu¹¹.

- 9 *Ex ante* novērtējumu veica Komisija, un tas tika pievienots priekšlikumam grozīt EIT dibināšanas regulu.
- 10 Komisijas dienestu darba dokuments "Impact Assessment - integrating ex ante evaluation requirements" [Ietekmes novērtējums — *ex ante* novērtējuma prasību integrēšana], SEC(2011) 1433 final, 30.11.2011., 4. un 5. ieteikums.
- 11 Konkurētspējīgs pārskata mehānisms ir izveidots saskaņā ar EIT dibināšanas regulas 14. panta 7. punktu, un tas ir pamats EIT finansiālajam ieguldījumam zināšanu un inovāciju kopienās. Finansiālais ieguldījums ietver atbalsta finansēšanas komponentu (60 % finansējuma, kas vienādās daļās sadalīti starp ZIK), kā arī konkurētspējīga finansējuma komponentu (40 %). Konkurētspējīgo finansējuma komponentu piešķir, pamatojoties uz trijiem vienlīdz būtiskiem kritērijiem, un tie ir: 1) līdzšinējie ZIK darbības rezultāti; 2) ierosinātais ZIK uzņēmējdarbības plāns un budžeta tāme; 3) ZIK daudzgadu stratēģijas īstenošana. Sk. arī Palātas īpašo ziņojumu Nr. 4/2016 "Lai Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts panāktu iecerēto ietekmi, ir jāmaina veids, kādā tas sniedz rezultātus, un atsevišķi tā koncepcijas elementi", 73. punkts (<http://eca.europa.eu>).

Neatbilstīgi finansēšanas instrumenti

20

Lai pildītu savus īpašos uzdevumus, aģentūras var izvēlēties ierobežotu skaitu finansēšanas instrumentu: dotāciju finansēšanu, publisko iepirkumu vai citus mehānismus, piemēram, sadarbības līgumus vai ārpakalpojumu piesaisti (slēdzot pakalpojumu līmeņa līgumus). Izvēles pamatā jābūt analīzei par aģentūras vajadzībām, resursiem, sasniedzamajiem mērķiem, iespējamajiem dotāciju saņēmējiem, kā arī par konkurences līmeni, kas nepieciešams, lai nodrošinātu rentabilitāti. Piesaistītajām struktūrām ir jāatbilst aģentūras izvēlētajā finansējuma veida attiecīgajām prasībām.

21

Dotāciju piešķiršanas procedūrās — salīdzinājumā ar iepirkumu — tiek izmantoti stingrāki atbilstības kritēriji un mazāk stingri finansējuma piešķiršanas kritēriji. Piemēram, ierosinātās dotācijas budžets netiek vērtēts, lai noteiktu ekonomiski izdevīgāko priekšlikumu¹², kā tas būtu iepirkuma gadījumā. Vienmēr, kad tiek izmantots dotāciju finansējums, konkurence kopumā un jo īpaši cenas ziņā var būt ļoti ierobežota. Tādēļ dotāciju finansējumam nevajadzētu būt pirmajai finansēšanas iespējai, bet gan risinājumam, ko izmanto pienācīgi pamatotos gadījumos, kad publiskā iepirkuma izmantošana nav piemērota.

22

Revidētās aģentūras nav izstrādājušas īpašas pamatnostādnes un kritērijus, kā to pieprasa iekšējās kontroles standarti, lai palīdzētu vadībai pieņemt lēmumu par piemērotāko finansēšanas mehānismu konkrēta uzdevuma vai darbības īstenošanai.

23

Dažas no revidētajām aģentūrām (*Frontex, EFSA, ECDC*) ir piešķirušas dotācijas, lai saņemtu īpašus pakalpojumus vai nodevumus no publiskām struktūrām, kas lielā mērā specializējas aģentūras veicamo uzdevumu jomā. Tās ir atbalstījušas šādu pieeju, atsaucoties uz savu pienākumu stiprināt sadarbību un veidot kontaktus ar saviem partneriem publiskajā sektorā, kā arī norādot, ka saskaņā ar iepirkuma noteikumiem konsorcijs piekļuves ierobežošana, kā arī privāto struktūru ar iespējamu interešu konfliktu izslēgšana ir problemātiska. Taču Palāta ir konstatējusi gadījumus, kad aģentūras ir izmantojušas gan dotācijas, gan iepirkumu līdzīgu pakalpojumu nodrošināšanai (*EFSA, Frontex*) vai arī nav izpētījušas citus iespējamos risinājumus (*EFSA, ECDC*). Piemērus sk. **3. izcēlumā**.

12 Piemērošanas noteikumu 203. pantā par dotāciju piešķiršanas kritērijiem tikai noteikts, ka novērtējumam jānodrošina Savienības līdzekļu pienācīga pārvaldība.

Tādu gadījumu piemēri, kad dotāciju izmantošana nav efektīvākais risinājums

EFSA izmanto īpašas dotācijas un iepirkumu zinātnisku pētījumu un datu vākšanas uzdevumu veikšanai

EFSA regulāri piešķir dotācijas projektiem un darbībām, kas palīdz īstenot EFSA pamatuzdevumu tādās jomās kā datu vākšana, sagatavošanās darbs zinātnisko atzinumu izstrādei un cita veida zinātniski pētījumi. Uzaicinājumam iesniegt priekšlikumus var atsaukties tikai publiskā sektora partneri, kuri iekļauti kompetento organizāciju sarakstā.

EFSA izsludina arī iepirkumu par zinātnisko atzinumu sagatavošanu, kā arī par īslaicīgiem zinātniskiem pētījumiem, un šīs iepirkuma procedūras ir atvērtas gan publiskām, gan arī privātām struktūrām. Šādos gadījumos dibināšanas regulas¹³ 36. pantā minēto organizāciju un citu organizāciju panākumu attiecība ir 50:50. Taču EFSA nebija izvērtējusi iepirkumu kā iespējamo risinājumu revidētajiem dotāciju projektiem.

Novērošana no gaisa Frontex kopīgo operāciju nolūkā

Frontex parasti ir finansējusi šādas operācijas, piešķirot dotācijas iesaistīto valstu iestādēm, un likme ir bijusi robežās no 4800 līdz 6900 EUR par patrulēšanas stundu. Frontex 2012. un 2013. gadā uzsāka izmēģinājuma projektus, lai izvērtētu iespējamību saņemt novērošanas no gaisa pakalpojumus, izmantojot iepirkumu. Īstenojot šos projektus, tika panākta vienošanās par visus komponentus ietverošu likmi 2250 EUR apmērā par patrulēšanas stundu. Frontex, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu rezultātiem, 2015. gadā uzsāka iepirkuma procedūru par tiesībām slēgt pamatlīgumus, no jauna paverot iespēju konkurencei. Pēc procedūras īstenošanas tika saņemti 11 veiksmīgi piedāvājumi (tika piešķirtas tiesības slēgt sešus līgumus par jūras novērošanu no gaisa un piecus līgumus — par sauszemes novērošanu no gaisa). Palātas veiktā salīdzinošā analīze par jūras novērošanu no gaisa liecina, ka privātās struktūras varētu piedāvāt piemērotākus mazākus lidaparātus, kuri specializējas novērošanā no gaisa, salīdzinājumā ar lielākiem lidaparātiem, kurus parasti izmanto militāriem mērķiem vai civilajā aviācijā un kurus piedāvāja iesaistītās dalībvalstis. Attiecīgi vidējā cena par stundu samazinājās līdz 2300 EUR salīdzinājumā ar iepriekšējo likmi 5700 EUR apmērā.

ECDC izmanto dotācijas zinātnisku pētījumu veikšanai

ECDC izmantoja dotācijas šādu zinātnisko pētījumu veikšanai: "Eiropas jaunie integrētie sadarbības centieni vakcīnu jomā — III posms" (VENICE III) un "Eiropas references laboratoriju tīkls tuberkulozes ārstēšanai" (ERLTB-net). Aģentūra pamatoja dotāciju izmantošanu, atsaucoties uz līdzšinējo praksi, uz to, ka partneriem ir zināms dotāciju finansēšanas modelis, kā arī uz tādiem apsvērumiem kā kopīga atbildība un iegūto datu konfidencialitātes nozīme. Taču pirms uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus publicēšanas aģentūra neizvērtēja iespēju izmantot iepirkumu.

¹³ Regulas (EK) Nr. 178/2002 36. pantā noteikts pamats tīkla darbībai ar dalībvalstu organizācijām, kas darbojas sfērās, kuras ietilpst EFSA pamatuzdevuma jomā. EFSA valde izstrādā un atjaunina sarakstu, kurā iekļauj dalībvalstu izraudzītas kompetentās publiskā sektora organizācijas. Sarakstā patlaban ir aptuveni 330 publiskā sektora organizācijas.

Neatbilstīga dotāciju plānošana

24

Lai izvairītos no tā, ka tiek radīts nevajadzīgs administratīvais slogs gan aģentūrām, gan arī dotāciju saņēmējiem, Finanšu regula un tās piemērošanas noteikumi paredz iespēju izņēmuma gadījumos¹⁴ dotācijas piešķirt tieši, npublicējot uzaicinājumu iesniegt priekšlikumu, un aicina izmantot vienkāršotus izmaksu modeļus, lai veicinātu dotāciju pārvaldību, jo īpaši saistībā ar maza apmēra dotācijām (dotācijām, kuras nepārsniedz 60 000 EUR)¹⁵.

25

Revīzijas laikā tika konstatēti vairāki gadījumi, kad pārbaudīto aģentūru dotāciju piešķiršanas procedūra radīja ievērojamu administratīvu slogu gan aģentūrai, gan arī dotāciju saņēmējiem, jo netika izmantotas iepriekš minētās dotāciju piešķiršanas iespējas (piemēru sk. **4. izcēlumā**).

- 14 Piemērošanas noteikumu 190. pants paredz iespēju piešķirt tiešas dotācijas publiskā sektora struktūrām vai dalībvalstīm, kuras pamatdokumentā noteiktas kā dotāciju saņēmējas, vai darbībām ar īpašām raksturīgajām iezīmēm, kurām nepieciešama īpaša veida struktūra to tehniskās kompetences un augstās specializācijas pakāpes dēļ.
- 15 Finanšu regulas 123. un 124. pants un Piemērošanas noteikumu 181. pants paredz veikt atmaksāšanu, pamatojoties uz vienības izmaksām, vienreizējiem maksājumiem vai vienotas likmes finansējumu.

4. izcēlums

Nevajadzīgi apgrūtināšas dotāciju piešķiršanas procedūras piemērs

ECDC stipendiātu līgumi

Katru gadu ECDC sūta uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus par tiesībām slēgt partnerības pamatlīgumu atzītiem mācību centriem, kuri jau iepriekšējā gadā ir uzņēmuši EPIET stipendiātus. Pirms tiek piešķirtas tiesības slēgt EPIET stipendiāta partnerības pamatlīgumu, Centrs veic pilnu izvērtēšanas procedūru, pamatojoties uz kritērijiem, kas paziņoti ierobežotā uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus. Šāda procedūra rada nevajadzīgi lielu administratīvo slogu gan ECDC, gan arī mācību centriem, jo īpaši tādēļ, ka ECDC jau ir apstiprinājis minētās struktūras kā atzītus mācību centrus. Šajā gadījumā ECDC varēja izmantot tiešo piešķiršanas procedūru¹⁶.

¹⁶ Piemērošanas noteikumu 190. panta 1. punkta f) apakšpunkts.

26

Arī nepiemērota dotācijas veida izvēle var būt par cēloni ievērojamai neefektīvai dotāciju darbību īstenošanā un uzraudzībā. Aģentūras var plašāk izmantot vienkāršotus izmaksu modeļus (piemērus sk. **5. izcēlumā**).

Neatbilstīga dotāciju veida izmantošanas piemēri

EVA Eiropas tematiskie centri (ETC) un EIONET

ETC darbojas Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīkla (EIONET) ietvaros un sniedz atbalstu aģentūrai tās darba programmu īstenošanā. EVA slēdz partnerības pamatlīgumus ar konsorcijiem par katra ETC izveidi, jo partnerorganizācijām ir jāapkopo savas zināšanas, lai risinātu katru tematisko jautājumu. Lielākā daļa EVA partneru ir publiskā sektora struktūras, jo vides datu vākšana, novērtēšana un ziņošana galvenokārt tiek veikta šajā sektorā. Vairāk nekā 40 partneru izmaksu deklarāciju sagatavošana un vēlāk arī analīze prasa ievērojamas administratīvas pūles, taču tas ir jā dara, jo dotācijas finansē, pamatojoties uz tiešajām attiecināmajām izmaksām. EVA varētu padziļināti izpētīt iespēju šādām dotācijām izmantot vienkāršotus izmaksu modeļus¹⁷.

Ar Frontex veikto novērošanu no gaisa saistītās transportlīdzekļu ekspluatācijas izmaksas

Frontex finansē iesaistīto valstu veiktās zemes/jūras/gaisa pierobežas operācijas, izmantojot dotācijas. Viens no šo operāciju komponentiem saistīts ar novērošanu no gaisa. Dotāciju sistēma šādas novērošanas veikšanai ir balstīta uz tādu deklarēto transportlīdzekļu ekspluatācijas izmaksu segšanu, kuras ietver galvenokārt izdevumus saistībā ar nolietojumu, tehnisko apkopi, degvielas iegādi un apkalpes atalgojumu par lidojuma stundu. Iesaistītās iestādes izmanto dažādas metodes, lai aprēķinātu un deklarētu savas tehniskās apkopes izmaksas un misiju izmaksas (jo īpaši apkalpes atalgojumu), un tādēļ šādu dotāciju pārvaldība ir īpaši neefektīva un apgrūtināta.

¹⁷ Finanšu regulas 123. un 124. pants.

27

EFSA vienkāršotais izmaksu modelis, piešķirot dotāciju finansējumu tās kontaktpunktiem, ir labas prakses piemērs, kā efektīvi īstenot nelielu dotāciju summu piešķiršanu. Kontaktpunkti sniedz atbalstu EFSA tīkla darbības un zinātniskās sadarbības praktiskā īstenošanā. Tie darbojas kā koordinācijas punkti starp EFSA un dalībvalstu pārtikas nekaitīguma iestādēm, pētniecības institūtiem, patērētājiem un citām ieinteresētajām personām. EFSA 2015. gadā tieši slēdza daudzgadu dotāciju līgumus ar saviem kontaktpunktiem par iepriekš noteiktu regulāru pakalpojumu sniegšanu. Gada dotācija katram kontaktpunktam (mazas vērtības dotācijas, kuru summa nepārsniedz 60 000 EUR) bija vienreizējs maksājums, un, lai to aprēķinātu, EFSA paļāvās uz diviem avotiem, proti, a) iepriekš saņemto izmaksu atlīdzināšanas pieprasījumu datiem (apkopoti pēdējo septiņu sadarbības gadu laikā), kā arī b) Eurostat datiem par publiskā sektora darbinieku atalgojumu attiecīgajās dalībvalstīs. Gada beigās EFSA varēja samaksāt kopējo gada dotāciju summu, pamatojoties uz sniegtajiem pakalpojumiem un nepieprasot attaisnojošus dokumentus par precīzām izmaksu summām, tādējādi ievērojami mazinot administratīvo slogu saviem partneriem un EFSA izmaksas par *ex ante* pārbaudēm.

Nepilnīgi gada plānošanas dokumenti liedza pilnībā saskaņot aģentūru dotāciju darbības ar to pilnvarām un stratēģiskajiem mērķiem

Netika noteikti *SMART* mērķi attiecībā uz koprezultātu un ietekmi

28

Aģentūrām ir jāizstrādā daudzgadu un gada darba programmas, ietverot mērķus, paredzamos rezultātus un izpildes rādītājus¹⁸. Noteiktajiem mērķiem jābūt konkrētiem, izmērāmiem, sasniedzamiem, atbilstīgiem un ar noteiktiem termiņiem (*SMART*), turklāt tiem jābūt saistītiem ar aģentūras darbības jomām¹⁹. Gada darba programmai jābūt saskaņotai ar daudzgadu darba programmu, un tajā jāiekļauj finansējamās darbības²⁰. Ar dotācijām finansētajām darbībām noteikti jābūt cieši saistītām ar mērķiem, kas minēti aģentūru darba programmās²¹.

29

Visās revidētajās aģentūrās jaunāko gada darba programmu (2013.–2015. gads) analīze parādīja, ka *SMART* mērķi parasti nebija noteikti. Vairākumā gadījumu mērķi bija vai nu attiecīgajā gadā plānoto dotāciju darbību vispārīgs apraksts, vai arī vispārīgs tiešo rezultātu izklāsts. *SMART* mērķu neesamība apdraudēja revidēto aģentūru spēju uzskatāmi parādīt, ka to dotāciju darbības ir saskaņotas ar to stratēģiskajiem mērķiem un dibināšanas regulās noteiktajām pilnvarām (piemērus sk. **6. izcēlumā**).

18 Finanšu pamatregulas 32. pants.

19 Finanšu pamatregulas 29. panta 4. punkts.

20 Finanšu pamatregulas 32. panta 3. punkts.

21 Finanšu regulas 121. panta 1. punkts.

Gada darba programmās neskaidri formulētu mērķu piemēri

EIT gada darba programmās nav noteicis augsta līmeņa SMART mērķus attiecībā uz plānotajiem uzlabojumiem inovācijas jomā

EIT gada darba programmā nebija noteicis nedz tādas augsta līmeņa SMART mērķus inovācijas jomā, kurus plānots panākt, sinerģijā savienojot ZIK zināšanu trīsstūri (pētniecība, izglītība un inovācijas), nedz arī augsta līmeņa SMART mērķus attiecībā uz pašreizējo ZIK ilgtspēju. Tādējādi gada darba programmas nenodrošināja to, ka ZIK uzņēmējdarbības plānu mērķi attiecībā uz dotācijām ir pilnībā saskaņoti ar EIT stratēģiskajiem mērķiem, kā arī mērķiem, kas noteikti Stratēģiskajā inovāciju programmā un programmā "Apvārsnis 2020", un sekmē to sasniegšanu.

ECDC gada darba programmās nav noteicis SMART mērķus attiecībā uz savām regulārajām dotāciju darbībām

Kopš ECDC 2006. gadā no Komisijas pārņēma EPIET programmu, tas ir veicis aptuveni 450 epidemiologu apmācību un patlaban apmāca 12 epidemiologus gadā. Taču arī dalībvalstis ir veikušas epidemiologu apmācību, un ECDC rīcībā nav datu par apmācīto speciālistu skaitu dalībvalstu līmeni. Tādējādi ECDC Stratēģijā par apmācību sabiedrības veselības jomā (pieņemta 2015. gada jūnijā) nav noteikti atbilstīgi stratēģiskie mērķi ar noteiktiem termiņiem. ECDC gada darba programmā nebija norādīts, kā ECDC regulāri piešķirtās dotācijas apmācībām sabiedrības veselības jomā palīdz centram īstenot tā vispārējās pilnvaras un stratēģiskos mērķus attiecībā uz Eiropas epidemioloģisko uzraudzību, kā arī veicina tā spēju konstatēt un kontrolēt slimību uzliesmojumus.

Frontex nav noteikusi kvantitatīvus mērķus un uzdevumus kopīgajām operācijām

Frontex ir izstrādājusi darbības programmas katrai no kopīgajām operācijām, ko finansē ar dotācijām. Pēdējos gados aģentūrai uzdots veikt īpašas meklēšanas un glābšanas operācijas, reaģējot uz vairākkārtējām migrācijas krīzēm, kas ietekmēja tās veikto plānošanu. Vairākumā darbības programmu, tostarp Frontex trijās lielākajās programmās (*Hermes*, *Triton* un *Poseidon Sea*), mērķi bija noteikti, taču tie nebija izmērāmi, kā arī neietvēra konkrētas mērķvērtības. Izmērāmu mērķu trūkums traucē izvērtēt kopīgo operāciju efektivitāti ilgtermiņā.

Finansēšanas lēmumi bija nepilnīgi

30

Aģentūrām pirms uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus izteikšanas ir jāpieņem finansēšanas lēmums²². Ja šāds lēmums nav pieņemts, aģentūras gada darba programmās norāda plānoto dotāciju darbību mērķus, orientējošo summu un līdzfinansējuma maksimālo likmi²³, un tādējādi gada darba programma ir juridiski pielīdzināma finansēšanas lēmumam²⁴.

31

Vairākumā gadījumu pārbaudītās aģentūras nebija pieņēmušas atsevišķus finansēšanas lēmumus un gada darba programmās nebija iekļāvušas informāciju²⁵, kas nepieciešama, lai šādas programmas varētu uzskatīt par spēkā esošiem finansēšanas lēmumiem aģentūru dotāciju darbību veikšanai (piemērus sk. **7. izcēlumā**).

- 22 Finanšu pamatregulas 68. panta 2. un 3. punkts.
- 23 Piemērošanas noteikumu 188. pants.
- 24 Piemērošanas noteikumu 94. pants un Finanšu pamatregulas 68. pants.
- 25 Gada darba programmās jānorāda, kuras no attiecīgajā gadā paredzētajām darbībām ir isteno saskaņā ar partnerības pamatlīgumiem vai īpašiem dotāciju līgumiem, kā arī būtu jānorāda dotāciju veids, mērķi un paredzamie rezultāti, plānoto dotāciju darbību orientējošā summa un maksimālā līdzfinansējuma likme.

Tādu gada darba programmu piemēri, kuras nav uzskatāmas par spēkā esošiem finansēšanas lēmumiem

EVA 2013. gada darba programmā nebija norādīta orientējošā summa

EVA 2013. gadā noslēdza ar ETC partnerības pamatlīgumus uz četriem gadiem. Taču saistītajos plānošanas dokumentos (gada darba programmā, uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus) nebija norādīta orientējošā summa.

EIT gada darba programmās nebija norādīta būtiska informācija par dotācijām ZIK

EIT gada darba programmās nebija norādīta būtiska informācija par plānotajiem īpašajiem dotāciju līgumiem ar ZIK attiecīgajā gadā, piemēram, maksimālās gada īpašo dotāciju summas katrai ZIK, ar to saistītie EIT gada mērķi, kā arī paredzamie rezultāti un rādītāji.

Kopumā aģentūras piešķir dotācijas saskaņā ar noteikumiem, taču tika konstatētas nepilnības dažu dotāciju piešķiršanā, ekspertu atlasē un iekšējās kontroles procedūrās

Atsevišķos gadījumos dotāciju atlasē un piešķiršanas procedūrās netika pilnībā ņemti vērā pamatprincipi, un nav novērsta interešu konfliktā iespējamība

32

Piešķirot dotācijas, kā arī piešķiršanas procedūrās iesaistīto ekspertu atlasē aģentūrām jāievēro vienlīdzīgas attieksmes un pārredzamības principi. Turklāt aģentūrām jānodrošina nepieciešamā aizsardzība pret iespējamo interešu konfliktu.

33

Aģentūras, kuras izmantoja Finanšu regulā paredzētās dotāciju atlasē un piešķiršanas procedūras (piemēram, EVA, EFSA un ECDC), minētos principus bija ievērojušas. Nepilnības tika konstatētas gadījumos, kad aģentūras īstenoja īpašas ekspertu atlasē un dotāciju piešķiršanas procedūras, pamatojoties uz izņēmumiem, ko paredzēja dibināšanas regulas un pamatakti (piemēram, EIT un Frontex).

Pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principu neievērošanas risks

34

Uz dotācijām attiecas pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principi²⁶. Aģentūru veiktajām atlasē un piešķiršanas procedūrām, kas noteiktas uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus, ir jānodrošina visiem pieteikumiem vienādi nosacījumi un dotācija jāpiešķir vispiemērotākajam priekšlikumam, pamatojoties uz uzaicinājumā iekļautajiem kritērijiem²⁷. Uzaicinājumā skaidri jānošķir atlasē un piešķiršanas kritēriji. Atlasē kritērijiem jānodrošina iespēja novērtēt pieteikuma iesniedzēja finansiālās, profesionālās un praktiskās darbības spējas izpildīt ierosināto ar dotācijām finansēto darbību. Piešķiršanas kritērijiem jābūt tādiem, lai varētu izvērtēt iesniegtā priekšlikuma kvalitāti (ņemot vērā dotāciju darbības mērķus un prioritātes)²⁸.

35

Palāta konstatēja, ka Frontex un EIT ir pieņēmuši procedūras, pamatojoties uz izņēmumiem, kas paredzēti to dibināšanas regulās. Šādas procedūras nenodrošina, ka aģentūras pilnībā ievēro pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principus (sk. papildu informāciju **8. izcēlumā**).

26 Finanšu regulas 125. panta 1. punkts.

27 Piemērošanas noteikumu 203. panta 2. punkts un 204. panta 1. punkts.

28 Finanšu regulas 132. pants un Piemērošanas noteikumu 202. un 203. pants.

Uzaicinājuma procedūras, kuru pamatā ir dibināšanas regulās paredzētie izņēmumi

Frontex divpusējās sarunās iesaista sarunu grupas

Frontex saskaņā ar tās dibināšanas regulu neizsaka uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus saistībā ar dotāciju piešķiršanu kopīgajām operācijām. Tā vietā aģentūra uz četriem gadiem slēdz tiešus partnerības pamatlīgumus ar iesaistīto valstu iestādēm. Katru gadu Frontex struktūrvienība, kas atbildīga par operācijām, neoficiāli izveido sarunu grupas un nosaka gada resursu apjomu, kas nepieciešams kopīgo operāciju īstenošanai nākamajā gadā. Pēc tam Frontex rīko divpusējas sarunas ar iesaistītajām valstīm un nosaka savu ieguldījumu cilvēkresursu un tehniskā aprīkojuma ziņā. Frontex sarunu grupām ir tiesības izteikt piekrišanu vai rīkot atkārtotas sarunas par iesaistīto valstu ierosināto resursu apjomu. Taču ne direktors, ne valde nepieņēma lēmumu par grupu sastāvu vai par pieprasāmajiem resursiem. Turklāt ne direktors, ne arī valde oficiāli neiecēla sarunu grupu dalībniekus. Tādējādi procedūra, kuras rezultātā tiek piešķirtas īpašas dotācijas kopīgajām operācijām, pilnībā neatbilst pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principiem.

EIT procedūra ZIK noteikšanai

Kritēriji, kas noteikti 2014. gada uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus attiecībā uz ZIK, bija balstīti uz EIT dibināšanas regulas noteikumiem par ZIK atlasī un noteikšanu²⁹. Taču šie kritēriji tika izmantoti gan kā atlases kritēriji (tehniskās, finansiālās un praktiskās darbības spējas), gan arī kā piešķiršanas kritēriji (ierosinātās inovāciju stratēģijas kvalitāte un potenciāls), turklāt apakškritēriju līmenī tika konstatēta zināma pārklāšanās. Uzaicinājumā arī nebija norādītas robežvērtības, lai priekšlikumi sasniegtu uzklauššanas posmu.

Izraugoties ZIK, EIT valde ņem vērā ārējo novērtējumu, ko sniegusi ekspertu komisija, ziņojumu, kuru sagatavojusi komisija, kas sniedz galīgo ieteikumu, kā arī valdes veiktās trīs galveno ZIK kandidātu uzklauššanas rezultātus. Attiecībā uz 2014. gada uzaicinājumu Palāta konstatēja, ka valdes veiktais novērtējums bija kvalitatīvs, taču netika veikta punktu skaitīšana. Turklāt nedz uzaicinājumā, nedz arī EIT iekšējās pamatnostādnes nebija norādīts, kā valdei jāskaita punkti, kas iegūti no dažādo komisiju novērtējumu rezultātiem. Šādi trūkumi var ietekmēt vienlīdzīgu attieksmi pret kandidātiem un apdraudēt ZIK atlases un noteikšanas procedūras efektivitāti.

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 11. marta Regula (EK) Nr. 294/2008 par Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta izveidi, 7. panta 2. punkts (OV L 97, 9.4.2008., 1. lpp.).

Nav novērsta interešu konflikta iespējamība

36

Izvēloties ārējos ekspertus, kas palīdz aģentūrai izvērtēt dotāciju pieteikumus, jāpievērš pienācīga vērība iespējamajam interešu konfliktam³⁰. Ekspertu saraksts jā sagatavo pēc uzaicinājuma paust ieinteresētību³¹.

37

Palāta konstatēja, ka *Frontex* un *EIT* nav pievērsuši pietiekamu vērību interešu konflikta iespējamībai (papildu informāciju sk. **9. izcēlumā**).

30 Piemērošanas noteikumu 204. panta 1. punkts. Sk. arī Palātas īpašo ziņojumu Nr. 15/2012 "Interešu konflikta pārvaldība revīzijai atlasītajās ES aģentūrās" (<http://eca.europa.eu>).

31 Piemērošanas noteikumu 287. pants.

Ekspertu iecelšana un interešu konflikta iespējamība

Frontex nav atbilstīgas interešu konflikta novēršanas politikas

Lai gan visiem *Frontex* darbiniekiem katru gadu ir jāparaksta interešu deklarācija, nav noteikta oficiāla prasība pirms dalības divpusējās sarunu grupās parakstīt deklarāciju par interešu konflikta neesamību. Tādējādi *Frontex* nav ieviesusi atbilstīgu interešu konflikta novēršanas politiku attiecībā uz darbiniekiem, kuri piedalās sarunu grupu darbā.

Ekspertu iecelšana *EIT*

Lai izraudzītos ārējos ekspertus, kas izvērtē ZIK priekšlikumus un uzņēmējdarbības plānus, *EIT* piemēro tam saistošās Finanšu regulas 89. pantu, lai atkāptos no pienākuma izteikt uzaicinājumu paust interesi. Taču *EIT* nav pilnībā ieviesis iekšējās procedūras šīs atkāpes izmantošanas reglamentēšanai.

Praksē *EIT* izveidoja ekspertu bāzi, izmantojot citu ES iestāžu (galvenokārt Komisijas) ekspertu sarakstus un datubāzes, kā arī, pamatojoties uz *EIT* valdes un darbinieku ieteikumiem, izraudzījās personas, kas nebija iekļautas šajos sarakstos. Zināšanu un inovāciju kopienu 2014. gada uzaicinājumā attiecībā uz vienu no galvenajiem ārējiem ekspertiem līgumslēgšanas tiesības tika piešķirtas tieši.

Iespējamo interešu konfliktu izvērtē *EIT* direktors un katrā gadījumā atsevišķi pieņem lēmumu par pasākumiem, lai no tā izvairītos. Netika iegūti pierādījumi tam, ka bija veikts efektīvs tādu situāciju novērtējums, kad viens eksperts vienlaikus veic vairākus uzdevumus un katrs no tiem ir saistīts ar iespējamu interešu konfliktu. Šādas nepilnības palielina iespējamību, ka var tikt pārkāpts diskriminācijas novēršanas un interešu konflikta nepieļaušanas princips.

Aģentūras kopumā panāca uzlabojumus dotāciju piešķiršanā un kontrolē, taču dažas nepilnības saglabājās

38

Attiecībā uz maksājumiem jāveic *ex ante* un *ex post* kontrole, lai pārlicinātos par to, vai maksājumi atbilst piemērojamajiem noteikumiem un vai ir īstenots pareizas finanšu pārvaldības princips³². Attiecībā uz dotācijām, kuras pārsniedz noteiktās robežvērtības, obligāti jāizsniedz apliecinošs atzinums, ko par darbības finanšu pārskatiem sagatavojis apstiprināts un neatkarīgs ārējais revidents vai valsts ierēdnis³³. Atmaksā tikai tādas izmaksas, kas noteikti radušās līdzekļu saņēmējam darbības īstenošanas laikā un kas ir norādītas darbības budžetā³⁴.

Ex ante un *ex post* pārbaudes

39

Palāta sniedza atzinumus ar iebildēm par *EIT* un *Frontex* 2012. un 2013. gada pārskatos iekļautajiem darījumiem, jo netika veikta efektīva *ex ante* un *ex post* pārbaude attiecībā uz dotāciju maksājumiem. Palāta formulēja līdzīgus apsvērumus arī attiecībā uz *EVA* un *ECDC*, lai gan par šīm aģentūrām tika sniegti atzinumi bez iebildēm. Reaģējot uz šiem konstatējumiem, revidētās aģentūras ievērojami pastiprināja pārbaudes procedūras, kā arī pārskatīja *ex post* pārbaudītu politiku un revīzijas stratēģijas. Lai gan Palātas 2014. gada revīzijas atzinums attiecībā uz visām aģentūrām (atzinums balstīts uz finanšu un atbilstības revīzijām) bija formulēts bez iebildēm, tomēr tika novērotas nepilnības dotāciju maksājumu pārbaudes procedūrās. Pastāvošo sistēmas nepilnību konkrēti piemēri aprakstīti **10. izcēlumā**.

32 Finanšu pamatregulas 45. pants.

33 Piemērošanas noteikumu 207. pantā noteikts, ka apliecinājumu sagatavo pasākumu dotācijām, kuru summa ir 750 000 EUR vai vairāk, un darbības dotācijām, kuru summa ir 100 000 EUR vai vairāk. Dažas aģentūras savos iekšējos politikas dokumentos ir noteikušas zemākas robežvērtības.

34 Finanšu regulas 126. pants.

Piemēri attiecībā uz nepilnībām dotāciju *ex ante* pārbaudes procedūrās**EVA**

Kāds ETC iesniedza galīgo izdevumu deklarāciju par darbībām, kuru ietvaros viens partneris bija deklarējis izdevumus 180 000 EUR apmērā par gadu, kas beidzās 2013. gada 31. decembrī. *Ex ante* pārbaudē tika konstatētas kļūdas aprēķināšanas metodē, kuru izmantoja, lai aprēķinātu deklarētā partnera darbinieku bruto algu (vairāk nekā 40 % izdevumu nebija attiecināmi), taču izdevumus apmaksāja pilnā apmērā.

Frontex

Ievērojami atšķirās dažādu iesaistīto dalībvalstu sniegtie ziņojumi to garuma, struktūras un satura ziņā attiecībā uz darbībām, kas veiktas gaisa robežas novērošanas, jūras robežas novērošanas vai sauszemes robežas novērošanas kopīgo operāciju laikā. Minēto atšķirību dēļ nebija iespējams veikt izmaksu deklarāciju efektīvu *ex ante* pārbaudi.

ECDC

2014. gadā rīkoja *ex post* pārbaudes par ECDC 2012. un 2013. gadā ar dotācijām finansētajām darbībām. Tika pārbaudītas sešas dotāciju darbības, kurās bija iesaistīti četri līdzekļu saņēmēji. *Ex post* pārbaudē tika konstatēts, ka par vienu no līdzekļu saņēmējiem nebija pieejami pietiekami pierādījumi, lai noteiktu darbības tiešās izmaksas. Patiesībā līdzekļu saņēmēja darbinieki bija iesaistīti vairākos projektos un netika izmantota laika uzskaites sistēma. Šāda situācija norāda uz to, ka jāturpina uzlabot *ex ante* pārbaudžu sistēmu, ņemot vērā *ex post* revīzijas rezultātus.

Citas iekšējās kontroles nepilnības**40**

Palāta novēroja, ka laikā no 2011. līdz 2014. gadam EIT parakstīja dotāciju līgumus caurmērā trīs mēnešus pēc kalendārā gada sākuma. 2015. gada dotāciju līgumu parakstīšana aizkavējās līdz 2015. gada jūnijam.

41

EVA 2013. un 2014. gadā ar pieciem ETC parakstīja partnerības pamatlīgumus, kas būs spēkā līdz 2018. gadam. EVA nav nedz izstrādājusi, nedz arī publicējusi budžetu par visu partnerības pamatlīgumu darbības laiku. Attiecīgi nav noteikti arī nekādi finanšu ierobežojumi. Partnerības pamatlīgumu izmantošana, slēdzot īpašus dotāciju līgumus, tiek katru gadu uzraudzīta, tomēr netiek ierobežota.

Lai gan dotācijas kopumā veicināja revidēto aģentūru politikas īstenošanu, aģentūras nebija izveidojušas atbilstīgas uzraudzības sistēmas, lai izvērtētu ar dotācijām finansēto darbību vispārējo efektivitāti, un *ex post* novērtējumi vai nu netika sagatavoti, vai arī tie bija nepilnīgi

35 Finanšu pamatregulas 29. panta 4. punkts.

36 Finanšu pamatregulas 32. panta 3. punkts.

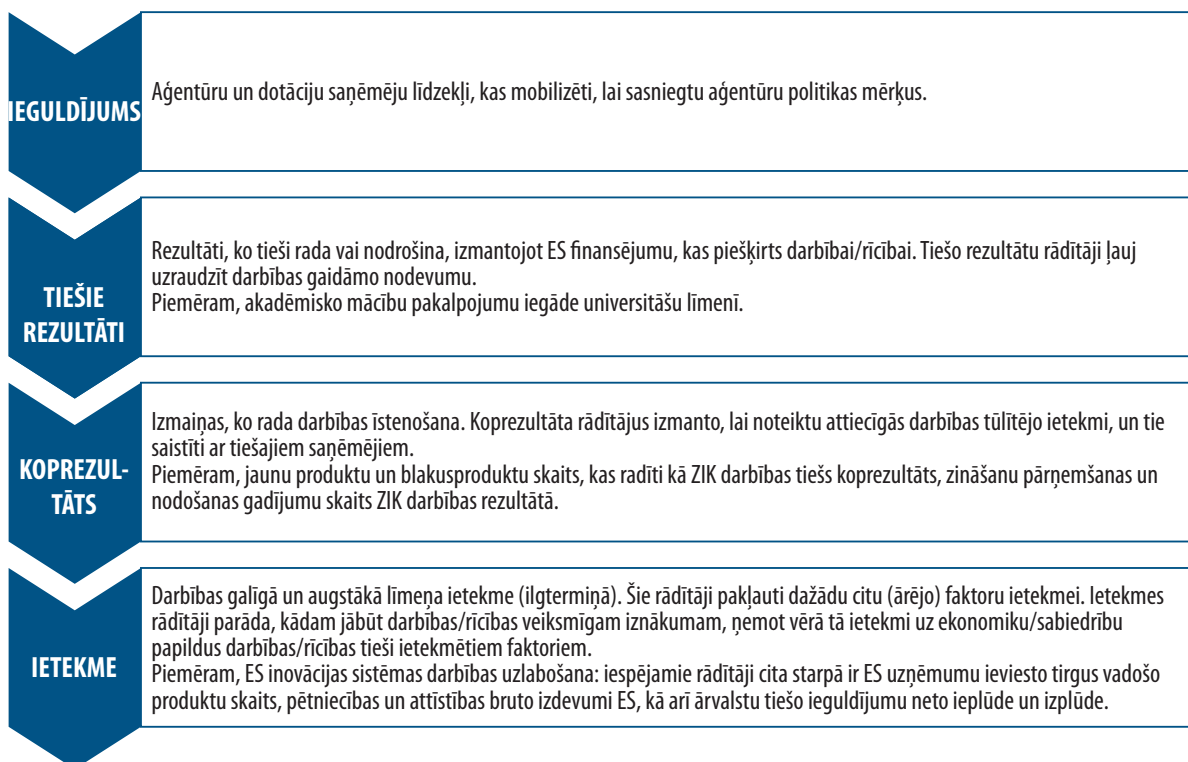
Galveno izpildes rādītāju trūkums

42

Katras darbības mērķu sasniegšanu uzrauga, pamatojoties uz izpildes rādītājiem³⁵. Šos izpildes rādītājus iekļauj aģentūru gada darba programmās³⁶ (rādītāju piemērus sk. **3. attēlā**).

3. attēls

Ieguldījuma, tiešo rezultātu, koprezultāta un ietekmes rādītāju piemēri

Avots: Eiropas Revīzijas palāta, pamatojoties uz Komisijas pamatnostādņēm, kas sniegtas dokumentā "Programmas "Apvārsnis 2020" rādītāji: programmas "Apvārsnis 2020" rezultātu un ietekmes novērtējums".

43

Lai gan revidētās aģentūras daudzgadu un gada darba programmās bija noteiktas dažas ar tiešajiem rezultātiem saistītus pamata izpildes rādītājus attiecībā uz dotāciju darbībām, tās nebija noteikušas *RACER*³⁷ galvenos izpildes rādītājus (GIR) attiecībā uz koprezultātu un ietekmi. Tāpēc tās nespēja uzraudzīt dotāciju darbību saskaņotību un efektivitāti vai mērīt sasniegto koprezultātu un ietekmi.

44

Frontex gada darba programmā bija iekļauti 38 izpildes rādītāji tās operāciju un darbību uzraudzībai, taču tikai daži rādītāji tika izmantoti ziņojumu sagatavošanai. Neviens no šādā veidā izmantotajiem GIR neļāva pienācīgi noteikt ar aģentūras dotācijām finansēto darbību efektivitāti. Lielais izpildes rādītāju skaits salīdzinājumā ar dažiem rādītājiem, ko faktiski izmanto, lai veiktu analīzi ziņošanas nolūkā, apdraud *Frontex* uzraudzības un ziņojumu sniegšanas sistēmas efektivitāti.

45

EIT vēl nav izveidojis visaptverošu vērtēšanas sistēmu ne savas darbības, ne arī ZIK darbību novērtēšanai, lai gan tas paredzēts gan *EIT* dibināšanas regulā, gan Regulā par programmu "Apvārsnis 2020", gan arī *EIT* Stratēģisko inovāciju programmā³⁸. *EIT* galvenie rezultatīvie rādītāji joprojām ir vairāk vērsti uz ieguldījumu vai tiešajiem rezultātiem nekā uz koprezultātu vai ietekmi. Tāpēc nav iespējams novērtēt zināšanu trīsstūra radītās sinerģijas ietekmi uz inovāciju.

Darbību *ex post* novērtējumi vai nu nav veikti, vai arī tie ir nepilnīgi

46

Lai uzlabotu efektivitāti un lēmumu pieņemšanu, aģentūrām jāveic svarīgāko darbību *ex post* novērtējumi³⁹. To darbību rezultātus, kurām finansējumu piešķir katru gadu, jāizvērtē vismaz reizi sešos gados⁴⁰. Šajos novērtējumos jāanalizē daudzgadu dotāciju darbības rezultāti, kā arī atkārtotu ikgadēju dotāciju darbību rezultāti, lai pārbaudītu to atbilstību noteiktajiem mērķiem⁴¹.

47

Taču revidētās aģentūras ne vienmēr ir veikušas *ex post* novērtējumus, savukārt tās aģentūras, kas šādus novērtējumus ir veikušas, nav izmantojušas rezultātus, lai uzlabotu veikto uzraudzību un ziņošanu par darbībām, kas finansētas ar dotācijām.

37 Atbilstīgi (uz mērķi vērsti), apstiprināti, ticami, vienkārši un stabili izpildes rādītāji.

38 Regulas (EK) Nr. 294/2008 7.a pants.

39 Finanšu pamatregulas 29. panta 5. punkts, Piemērošanas noteikumu 18. panta 3. punkts.

40 Piemērošanas noteikumu 18. panta 3. punkta b) apakšpunkts.

41 Piemērošanas noteikumu 18. panta 3. punkts.

48

EFSA 2013. gadā veica *ex post* novērtējumu par tās piešķirto dotāciju un iepirkuma procedūru ietekmi. Pamatojoties uz novērtējuma rezultātiem, EFSA ieviesa jaunas dotāciju koncepcijas, lai īstenotu savu zinātniskās sadarbības stratēģiju 2014.–2016. gadam (sk. 18. punktu). Taču gada darba programmā joprojām bija noteikti tikai neskaidri dotāciju mērķi un pamata rādītāji, kas saistīti ar budžeta izpildi un tiešajiem rezultātiem (piemēram, uzņemto dotāciju saistību/samaksāto dotāciju attiecība gada beigās, apstiprināto zinātnisko tiešo rezultātu rādītāju skaits). Tā kā nebija noteikti būtiski un uz rezultātiem vērsti GIR, EFSA nevarēja uzraudzīt tās iepriekš veikto dotāciju darbību efektivitāti un nevarēs izvērtēt ES pievienoto vērtību un efektivitāti saistībā ar savu jauno dotāciju shēmām.

49

EVA valde 2012. gadā pieprasīja *ex post* novērtējumu par ETC efektivitāti. Šajā novērtējuma tika uzsvērts, ka ir būtiski izmantot sinerģiju, lai panāktu efektivitātes uzlabojumus tematiskajās jomās, kā arī tika norādīts uz to, ka arvien vairāk nepieciešama visaptveroša un integrēta vides datu analīze. Lai gan novērtējums nodrošināja zināmu pamatu tādu stratēģisko lēmumu pieņemšanai, kas skar turpmākās dotācijas (piemēram, ieteikums attīstīt specializētas EVA iekšējās IT spējas integrētai vides datu analīzei), tajā netika sniegts novērtējums par EVA un ETC darbību ietekmes izvērtēšanas sistēmām.

50

Ex post novērtējumiem jābūt pietiekami plašiem, lai tiktu izvērtēta stratēģisko mērķu sasniegšana. Gan *Frontex*, gan arī *ECDC* trūkst datu un informācijas, ko sniedz dalībvalstis, lai abas aģentūras varētu veikt šādu izvērtēšanu. Turklāt abas aģentūras šo būtiski svarīgo jautājumu nebija atzinušas nedz *ex post* novērtējumos, nedz arī iekšējā analīzē. Tādējādi tās neizpildīja pienākumu noteikt būtiskus stratēģiskos mērķus attiecībā uz dotāciju darbībām, kā arī ieviest efektīvu (uz rezultātiem vērstu) uzraudzības un ziņošanas sistēmu ar būtiskiem un izmērāmiem GIR.

51

Šādas situācijas ietekme uz *ECDC* un *Frontex* dotāciju darbībām ir izklāstīta **11. izcēlumā**.

Nepilnīgu *ex post* novērtējumu piemēri

Nespēja izvērtēt ECDC dotāciju darbību efektivitāti

ECDC pilnvaras ietver mācību programmu atbalstu un koordinēšanu, lai palīdzētu dalībvalstīm un Komisijai sagatavot pietiekamu skaitu apmācītu speciālistu, jo īpaši epidemioloģiskajā uzraudzībā un izmeklēšanā uz vietas, un attīstīt spēju noteikt pasākumus veselības aizsardzības jomā slimības uzliesmojumu kontrolei⁴².

Profesionāļu atzītā zinātniskajā literatūrā ieteiktais rādītājs ir viens epidemiologs uz 100 000 iedzīvotāju. Ņemot vērā to, ka ES ir vairāk nekā 500 miljoni iedzīvotāju, ir nepieciešami aptuveni 5000 epidemiologu. Ir noteikts, ka ECDC un dalībvalstīm būtu jāapmāca aptuveni 500 speciālistu gadā. ECDC rīcībā nav informācijas ne par faktisko gada laikā apmācīto speciālistu skaitu dalībvalstīs, ne arī par to epidemiologu skaitu, kuri pašlaik darbojas ES. Tādējādi ECDC nespēj uzraudzīt ar dotācijām finansētās apmācību darbības efektivitāti.

Nespēja izvērtēt Frontex dotāciju darbību efektivitāti

Frontex koordinē kopīgās operācijas ar Šengenas zonas valstīm, ietverot arī palīdzības sniegšanu šīm valstīm, lai īstenotu cilvēku glābšanas operācijas jūrā.

Dažādu 2014. gadā īstenoto operāciju laikā Frontex reģistrēja aptuveni 340 000 nelikumīgu Šengenas zonas robežas pārkāpēju. Dalībvalstis ir atbildīgas par robežas šķērsotāju statusa noteikšanu (persona, kurai piešķirts patvērums, atgriežamā persona, bēglis). Tomēr Frontex un dalībvalstu datu apmaiņa šajā jautājumā ir nepietiekama. Līdz ar to nav iespējams izvērtēt Frontex dotēto kopīgo operāciju efektivitāti.

⁴² Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Regulas (EK) Nr. 851/2004, ar ko izveido Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru, 9. panta 6. punkts (OV L 142,30.4.2004., 1. lpp.).

52

Revīzija parādīja, ka dotācijas ne vienmēr ir bijis piemērotākais instruments, lai izpildītu aģentūru uzdevumus un sasniegtu politikas mērķus. Revīzijas laikā tika konstatēts arī, ka, izņemot gadījumus, kad piemēro īpašas dotāciju atlases procedūras, kopumā aģentūras pārvaldīja dotācijas saskaņā ar noteikumiem. Lai gan dotācijas kopumā veicināja aģentūru politikas īstenošanu un sekmēja sadarbību ar dalībvalstu iestādēm, aģentūras plašāk neizvērtēja ES pievienoto vērtību un dotāciju darbību vispārējo efektivitāti. Turpmāk izklāstītie ieteikumi attiecas uz visām aģentūrām vai citām struktūrām, kas izmanto dotācijas vai apsver tādu iespēju nākotnē.

Dotāciju finansēšanas instrumenta atbilstīga izmantošana

53

Lielākā daļa revidēto aģentūru nebija pienācīgi izvērtējušas, vai dotāciju finansējums bija efektīvākais un lietderīgākais instruments konkrēta uzdevuma vai darbības izpildei (sk. 17.–19. punktu) un vai citi risinājumi, piemēram, publiskais iepirkums, pakalpojumu līmeņa līgumi vai sadarbības līgumi būtu bijuši piemērotāki vai ekonomiski izdevīgāki (sk. 20.–23. punktu). Turklāt neefektivitāte ir novērota arī saistībā ar izvēlēto dotācijas piešķiršanas procedūru vai dotācijas veidu (sk. 24.–27. punktu).

1. ieteikums

Pirms dotāciju piešķiršanas aģentūrām jāizvērtē, vai dotācijas ir efektīvākais instruments. Kad vien tas ir pamatoti nepieciešams, jāizmanto vienkāršoti izmaksu modeļi un tiešā dotāciju piešķiršana.

Ja aģentūras izmanto dotāciju finansējumu konkrētai darbībai, šādai izvēlei jābūt pamatotai ar rūpīgu analīzi attiecībā uz aģentūras vajadzībām, stratēģiskajiem mērķiem, sasniedzamo ES pievienoto vērtību, iespējamajiem dotāciju saņēmējiem, kā arī nepieciešamo konkurences līmeni, lai nodrošinātu izmaksu efektivitāti. Aģentūrām pēc iespējas jāizmanto vienkāršoti izmaksu modeļi. Visos gadījumos, kad to pieļauj Piemērošanas noteikumu 190. pants, dotācijas jāpiešķir, neizsakot uzaicinājumu iesniegt priekšlikumu (proti, tieši). Aģentūrām jānosaka skaidras pamatnostādnes un kritēriji, kas palīdzētu vadībai pieņemt lēmumu par visefektīvāko, lietderīgāko un ekonomiskāko instrumentu konkrēta uzdevuma vai darbības veikšanai.

Ieteikuma īstenošanas termiņš — cik drīz vien iespējams.

Dotāciju darbību ikgadējā plānošana

54

Revidēto aģentūru daudzgadu un gada darba programmās nebija noteikti konkrēti, izmērāmi un noteiktā laikā izpildāmi mērķi attiecībā uz plānoto dotāciju darbību rezultātiem. Šis trūkums apdraud aģentūru spēju pielāgot ikgadējās dotāciju darbības to daudzgadu plānošanas dokumentu stratēģiskajiem mērķiem un to dibināšanas regulā paredzētajām pilnvarām (sk. 28. un 29. punktu). Minētajās programmās bieži vien nebija iekļauta būtiska informācija par paredzētajiem uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus. Šādos gadījumos gada darba programma nav uzskatāma par derīgu finansēšanas lēmumu aģentūras dotāciju darbību veikšanai (sk. 30. un 31. punktu).

2. ieteikums

Aģentūru darba programmās jānorāda, kuras darbības paredzēts īstenot, izmantojot dotācijas, konkrētie mērķi un paredzamie rezultāti, kas tiks panākti, īstenojot dotāciju darbības, kā arī plānotie finanšu resursi un cilvēkresursi, kas nepieciešami šo dotāciju darbību īstenošanai.

Aģentūrām, izstrādājot gada darba programmas, jānosaka īpaši, uz rezultātiem vērsti mērķi dotāciju darbībām, kurām noteikti jābūt saskaņotām ar to stratēģiskajiem mērķiem un dibināšanas regulās noteiktajām pilnvarām. Lai gada darba programmu varētu uzskatīt par derīgu finansēšanas lēmumu, aģentūrai tajā jānorāda finanšu resursi un cilvēkresursi, kas apstiprināti dotāciju darbību īstenošanai (budžeta postenis un apropriācijas), kā arī būtiska informācija par paredzēto uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus (atlases un piešķiršanas kritēriji, maksimālās dotācijas summas, maksimālā iespējamā līdzfinansējuma likme un laika grafiks). Ja tiek slēgti daudzgadu partnerības pamatlīgumi, attiecībā uz konkrētajām dotācijām jānosaka gada prioritātes un paredzamie rezultāti.

Ieteikuma īstenošanas termiņš — 2018. gada darba programmu izstrāde.

Dotāciju piešķiršanas procedūras

55

Nepilnības tika konstatētas gadījumos, kad revidētās aģentūras īstenoja īpašas ekspertu atlases un dotāciju piešķiršanas procedūras, pamatojoties uz izņēmumiem, ko paredzēja dibināšanas regulas (*EIT* un *Frontex*). Tādējādi pilnā mērā netika risināts risks, kādam pakļauti vienlīdzīgas attieksmes, pārredzamības un iespējama interešu konflikta novēršanas principi (sk. 34.–37. punktu).

3. ieteikums

Aģentūrām, kuras piemēro īpašas dotāciju piešķiršanas procedūras, jāievieš oficiālas iekšējās procedūras, kas nodrošina pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principu ievērošanu un pasargā no iespējamā interešu konflikta.

Gadījumos, kad aģentūras dibināšanas regulā tiek pieļautas atkāpes no Finanšu regulas noteikumiem, aģentūrai jāievieš oficiālas iekšējās procedūras atkāpju īstenošanai. Iekšējām procedūrām jo īpaši jānodrošina:

- pārredzamība: aģentūras darbinieki, kuri iesaistīti dotāciju procedūrās, jāieceļ oficiāli, turklāt atbildīgajai iestādei (atbildīgajai amatpersonai/valdei) tiem jānosaka skaidras pilnvaras; visu būtisko lēmumu pamatā noteikti jābūt konsensa ziņojumiem; attiecībā uz katru vērtēšanas posmu uzaicinājumā sniegt priekšlikumus jāpublicē gan pamatā esošie kritēriji, gan arī attiecīgā posma relatīvā punktu sistēma;
- vienlīdzīga attieksme pret kandidātiem: saskaņotas metodes un robežvērtības jāpaziņo visiem atlases komisijas/komitejas locekļiem; jānosaka skaidri nošķirti atbilstības, atlases un piešķiršanas kritēriji; jānosaka tādi atlases un piešķiršanas kritēriji, kas nav nedz pārāk konkrēti, nedz arī pārāk neskaidri; ārējos ekspertus nedrīkst iecelt tieši; attiecībā uz priekšlikumiem jānosaka robežvērtības, kas tiem ļauj sasniegt galīgo uzklaušanās posmu, un tās jāpublicē uzaicinājumā;
- interešu konflikta novēršana: attiecībā uz ārējiem ekspertiem, aģentūru darbiniekiem un atlases un piešķiršanas procedūrās iesaistītajiem valdes locekļiem jāievieš oficiāla interešu konflikta novēršanas politika; tajā jāklasificē interešu konflikta problēmas, ņemot vērā vairāku nenozīmīgu interešu konflikta gadījumu kumulatīvo ietekmi, kā arī jānosaka efektīvi novēršanas pasākumi.

Ieteikuma īstenošanas termiņš — cik drīz vien iespējams.

Ex ante un ex post pārbaudes

56

Lai gan revidētās aģentūras ir uzlabojušas dotāciju piešķiršanas un uzraudzības procedūras, iekšējā kontroles sistēmā joprojām saglabājušās dažādas nepilnības (sk. 39.–41. punktu).

4. ieteikums

Aģentūrām jāstiprina pārbaudes sistēmas saistībā ar dotēto projektu īstenošanu.

Aģentūrām jānosaka tādas standarta ziņošanas prasības dotāciju saņēmējiem, kas nodrošinātu efektīvu un lietderīgu uzraudzības sistēmu. *Ex post* pārbažu rezultāti jāpārskata vismaz reizi gadā, lai noteiktu un risinātu iespējamās sistēmiskās problēmas *ex ante* pārbažu sistēmā. Partnerības pamatlīgumos jānosaka maksimālās summas. Izņemot pienācīgi pamatotus gadījumus, īpašie līgumi par atkārtotu dotāciju piešķiršanu, kā arī partnerības pamatlīgumi jānoslēdz pirms paredzētā dotāciju piešķiršanas termiņa.

Ieteikuma īstenošanas termiņš — cik drīz vien iespējams.

Galvenie izpildes rādītāji un ex post novērtējumi

57

Lai gan revidētās aģentūras darba programmās bija noteikušas dažus pamata izpildes rādītājus attiecībā uz dotāciju darbību tiešajiem rezultātiem, tās nebija noteikušas attiecīgos galvenos izpildes rādītājus attiecībā uz koprezultātu un ietekmi. Turklāt tās vai nu nebija veikušas būtisku darbību *ex post* novērtējumus vai arī nebija izmantojušas šos rezultātus, lai uzlabotu veikto uzraudzību un ziņošanu par darbībām, kas finansētas ar dotācijām. Nobeigumā jāpiebilst, ka dažos novērtējumos nebija ņemts vērā dalībvalstu būtisku datu trūkums. Tādējādi aģentūras nevarēja uzraudzīt dotāciju darbību saskaņotību un efektivitāti, un ziņojumos nebija pienācīgi atspoguļoti sasniegtie koprezultāti un ietekme (sk. 42.–51. punktu).

5. ieteikums

Āģentūrām jāievieš dotāciju uzraudzības un ziņošanas sistēmas, pamatojoties uz galvenajiem izpildes rādītājiem, kas vērsti uz koprezultātu un ietekmi, kā arī pamatojoties uz *ex post* novērtējuma rezultātiem.

Katram uz ietekmi un koprezultātu vērstajam mērķim, kas noteikts daudzgadu un gada darba programmās, āģentūrām jāizstrādā vismaz viens būtisks galvenais izpildes rādītājs attiecībā uz ietekmi un koprezultātu. Turklāt āģentūrām jāveic būtisku dotāciju darbību *ex post* novērtējumi (tostarp par atkārtotām dotāciju darbībām, ko finansē katru gadu), ņemot vērā to, ka nepieciešami svarīgi dati un informācija no iesaistītajām dalībvalstīm, lai nodrošinātu minēto darbību atbilstību noteiktajiem stratēģiskajiem mērķiem.

Ieteikuma īstenošanas termiņš — 2018. gada darba programmu izstrāde.

Šo ziņojumu 2016. gada 2. marta sēdē Luksemburgā pieņēma Revīzijas palātas IV apakšpalāta, kuru vada Revīzijas palātas loceklis *Milan Martin Cvikl*.

Revīzijas palātas vārdā

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
priekšsēdētājs

Revīzijas izlase — uzaicinājumi sniegt priekšlikumus (2013.–2015. gads)

Aģentūras nosaukums	Procedūras veids	Nosaukums	Dotācijas atsauce	Dotācijas budžets (EUR)
EFSA	Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus	Saikne starp galveno mājlopu sugu seroloģisko prevalenci un <i>Toxoplasma gondii</i> klātbūtni gaļā	GP/EFSA/BIOHAZ/2013/01	400 000
EFSA	Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus	Datu vākšana, ar ko atbalsta pesticīdu kumulatīvā novērtējuma grupu izveidi	GP/EFSA/PRAS/2013/02	160 000
EFSA	Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus	Biomarkēri mikotoksīnu, galvenokārt dezoksinivalenola, iedarbības konstatācijai — datu vākšana un sagatavošana	GP/EFSA/CONTAM/2013/04	300 000
EFSA	Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus	Pētījums par to, kāda ir ietekme uz sabiedrības veselību, kā arī administratīvā ietekme pārskatīto noteikumu projektam attiecībā uz materiāliem, kas ir saskarē ar pārtiku	GP/EFSA/FIP/2013/01	250 000
EFSA	Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus	Dati par tropāna alkaloīdu sastopamību pārtikā un barībā	GP.EFSA.BIOCONTAM.2014.01	530 000
EFSA	Bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus, 190. panta 1. punkta c) apakšpunkts	Partnerības pamatlīguma īstenošana: atbalsts pesticīdu kumulatīvā apdraudējuma novērtējuma regulatīvai īstenošanai, parakstīts 2014. gada 15. decembrī	GP/EFSA/PRAS/2014/02	400 000
EFSA	Bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus, 190. panta 1. punkta c) apakšpunkts	Daudzgaļu dotāciju līgumi ar kontaktpunktiem	BEĻĢIJA, 2015. GADA LĪGUMI AR KONTAKTPUNKTIEM	45 000
ECDC	Atklāts uzaicinājums iesniegt priekšlikumus, partnerības pamatlīgums	Vakcinācijas programmu uzraudzība Eiropas Savienībā un EEZ/EBTA valstīs: informācijas apmaiņa darbības rezultātu uzlabošanai	GRANT/2013/001	1 600 000
ECDC	Ierobežots uzaicinājums iesniegt priekšlikumus, partnerības pamatlīgums	EPIET stipendiātu uzņemšana	GRANT/2013/002	6 000 000
ECDC	Atklāts uzaicinājums iesniegt priekšlikumus, partnerības pamatlīgums	Eiropas referenču laboratoriju tīkls tuberkulozes ārstēšanai (ERLTB-net): tuberkulozes diagnostikas uzlabošana, zāļu iedarbības testēšana un koordinēšana Eiropas Savienības līmenī	GRANT/2013/003	800 000
ECDC	Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus, partnerības pamatlīgums	EPIET stipendiātu uzņemšana	GRANT/2014/001	6 000 000
ECDC	Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus, partnerības pamatlīgums	EPIET stipendiātu uzņemšanas koordinēšana (Epidemioloģijas un sabiedrības veselības mikrobioloģija (EUPHEM))	GRANT/2014/002	3 000 000
EVA	Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus, partnerības pamatlīgums	Eiropas Tematiskais centrs — pilsētas, zemes izmantošana un augšana, 2015.–2018. gads	EEA/NSV/14/001-ETC/ULS	Neattiecas
EVA	Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus, partnerības pamatlīgums	Eiropas Tematiskais centrs — atkritumi un materiāli zaļajā ekonomikā, 2014.–2018. gads	EEA/IEA/13/003-ETC/WMGE	Neattiecas
EIT	Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus, partnerības pamatlīgums	ZIK — veselīgs dzīvesveids un aktīva novecošana	Neattiecas	Neattiecas
EIT	Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus, partnerības pamatlīgums	ZIK — izejmateriāli	Neattiecas	Neattiecas

Frontex neizsaka uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus. Frontex katru gadu organizē tiešas sarunas ar iesaistīto valstu iestādēm par nākamā gada prasībām attiecībā uz cilvēkresursiem un tehnisko aprīkojumu.

Revīzijas izlase — dotāciju maksājumi (2013.–2015. gads)

Āģentūras nosaukums	Oficiālais budžeta postenis	Finanšējuma avots	Darījuma gads	Maksājuma veids	Dotāciju saņēmējs	Apstiprinātā maksājuma summa (EUR)
EFSA	B3-010	C1	2013	Galīgais maksājums	OSTERREICHISCHE AGENTUR FÜR GESUNDHEIT UND ERNÄHRUNGSSICHERHEIT GMBH (AUSTRIJAS VESELĪBAS UN PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA ĀĢENTŪRA)	57 125,40
EFSA	B3-110	C1	2013	Galīgais maksājums	NEMZETI ELELMISZERLANC-BIZTONSAGI HIVATAL (VALSTS PĀRTIKAS ĶĒDES NEKAITĪGUMA BIROJS)	327 865,88
EFSA	B3-110	C1	2013	Galīgais maksājums	ISTITUTO ZOOPROFILATTICO SPERIMENTALE DELL'ABRUZZO E DEL MOLISE G. CAPORALE ENTE	32160,00
EFSA	B3-010	C1	2014	Galīgais maksājums	INSTITUT SCIENTIFIQUE DE LA SANTE PUBLIQUE / WETENSCHAPPELIJK INSTITUUTVOLKSGEZONDHEID WISSENSCHAFTLICHESINSTITUT FÜR VOLKSGESUNDHEIT IPH	86 012,72
EFSA	B3-110	C1	2014	Galīgais maksājums	STICHTING DLO STICHTING DIENST LANDBOUWKUNDIG ONDERZOEK	59 276,45
EFSA	B3-110	C1	2013	Galīgais maksājums	LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS APVIENOTĀ KARALISTE	45 787,83
EFSA	B3-110	C1	2014	Galīgais maksājums	ELINTARVIKETURVALLISUUSVIRASTO EVIRA (SOMIJAS PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA IESTĀDE EVIRA)	54 871,30
ECDC	B03002	C1	2013	Priekšfinansējums	ISTITUTO SUPERIORE DI SANITA	70 362,56
ECDC	B03002	C8	2014	Galīgais maksājums	ISTITUTO SUPERIORE DI SANITA	73 264,06
ECDC	B03003	C1	2014	Priekšfinansējums	NARODOWY INSTYTUT ZDROWIA PUBLICZNEGO PANSTWOWY ZAKLAD HIGIENY	35 955,64
ECDC	B03003	C8	2015	Galīgais maksājums	NARODOWY INSTYTUT ZDROWIA PUBLICZNEGO PANSTWOWY ZAKLAD HIGIENY	13 881,00
ECDC	B03003	C8	2014	Galīgais maksājums	MINISTERIE VAN VWS AGENTSCHAP RIVM	148 925,66
ECDC	B03003	C8	2014	Galīgais maksājums	INSTITUTO DE SALUD CARLOS III	101 937,18
ECDC	B03003	C8	2014	Galīgais maksājums	INSTITUTO DE SALUD CARLOS III	51 749,50
ECDC	B3-003	C8	2013	Galīgais maksājums	LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS APVIENOTĀ KARALISTE	242 090,00
ECDC	B3-003	C8	2013	Galīgais maksājums	SMITTSKYDDSSINSTITUTET SMI (ZVIEDRIJAS INFEKCIOZO SLIMĪBU KONTROLES INSTITŪTS)	100 476,59
ECDC	B3-003	C8	2013	Galīgais maksājums	NĪDERLANDES KARALISTE	149 687,00
ECDC	B3-002	C8	2013	Galīgais maksājums	RADIOAKTĪVO, ĶĪMISKO UN VIDES APDRAUDĒJUMU VESELĪBAS AIZSARDZĪBAS ĀĢENTŪRAS AIZSARDZĪBAS PRET RADIĀCIJU NODAĻA	200 000,00
ECDC	B3-002	C8	2014	Galīgais maksājums	LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS APVIENOTĀ KARALISTE	228 599,60
ECDC	B03003	C8	2014	Galīgais maksājums	NORVĒĢIJAS SABIEDRĪBAS VESELĪBAS INSTITŪTS	71129,00
EVA	B3-331	C8	2013	Galīgais maksājums	RIJKSINSTITUUT VOOR VOLKSGEZONDHEIDEN MILIEU (VALSTS SABIEDRĪBAS VESELĪBAS UN VIDES INSTITŪTS)	644 948,90
EVA	B3-332	C8	2013	Galīgais maksājums	CENIA, CESKA INFORMACNI AGENTURA ZIVOTNIHO PROSTREDI CENIA (ČEHIJAS VIDES INFORMĀCIJAS ĀĢENTŪRA)	420 000,00
EVA	B3-334	C8	2013	Galīgais maksājums	UNIVERSIDAD DE MALAGA	132 938,52
EVA	B3-336	C8	2013	Galīgais maksājums	CENTRO EURO-MEDITERRANEO SUI CAMBIAMENTI CLIMATICI SCARL MCC	174 039,47

Aģentūras nosaukums	Oficiālais budžeta postenis	Finansējuma avots	Darījuma gads	Maksājuma veids	Dotāciju saņēmējs	Apstiprinātā maksājuma summa (EUR)
EVA	B03540-R0-GISC	R0	2013	Galīgais maksājums	RIVM RIJKSINSTITUUT VOOR VOLKSGEZONDHEID EN MILIEUAGENTS-CHAP MIN VOLKS	44 290,00
EVA	B3-331	C1	2013	Starpposma maksājums	NĪDERLANDES KARALISTE	1 505 000,00
EVA	B3-333	C1	2013	Starpposma maksājums	MUSEUM NATIONAL D'HISTOIRE NATURELLE	787 500,00
EVA	B3-331	C8	2014	Galīgais maksājums	NĪDERLANDES KARALISTE	2 070 068,76
EVA	B3-332	C8	2014	Galīgais maksājums	CENIA, CESKA INFORMACNI AGENTURA ZIVOTNIHO PROSTREDI CENIA (ČEHIJAS VIDES INFORMĀCIJAS AĢENTŪRA)	1 460 000,00
EVA	B3-333	C8	2014	Galīgais maksājums	MUSEUM NATIONAL D'HISTOIRE NATURELLE	1 037 850,00
EVA	B3-334	C8	2014	Galīgais maksājums	UNIVERSIDAD DE MALAGA	1 159 628,00
EVA	B3-336	C8	2014	Galīgais maksājums	CENTRO EURO-MEDITERRANEO SUI CAMBIAMENTI CLIMATICI SCARL CMCC	603 169,26
EVA	B3-436	R0	2014	Galīgais maksājums	AGENCIJA ZA ZASTITU OKOLISA AZO (HORVĀTIJAS VIDES AĢENTŪRA)	51 972,00
EVA	B3-436	R0	2014	Galīgais maksājums	VĀCIJAS FEDERATĪVĀ REPUBLIKA	121 093,00
EVA	B3-436	R0	2013	Priekšfinansējums	Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra	15 755,00
EVA	B3-436	R0	2013	Starpposma maksājums	Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra	15 755,00
EVA	B3-436	R0	2014	Galīgais maksājums	Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra	7 877,00
EVA	B3-436	R0	2013	Priekšfinansējums	Norvēģijas Mežu un ainavu institūts	142 676,00
EVA	B3-436	R0	2014	Starpposma maksājums	Norvēģijas Mežu un ainavu institūts	142 676,00
EVA	B3-436	R0	2015	Galīgais maksājums	Norvēģijas Mežu un ainavu institūts	16344,00
EIT	B3-000	C1	2013	Galīgais maksājums	KIC INNOENERGY SE	32 199 586,00
EIT	B3-000	C1	2013	Galīgais maksājums	EIT ICT LABS IVZW	24 207 511,05
EIT	B3-000	C1	2013	Starpposma maksājums	ASSOCIATION CLIMATE-KIC	3 128 841,53
EIT	B3-000	C1	2013	Galīgais maksājums	ASSOCIATION CLIMATE-KIC	27 118 969,48
EIT	B3-000	C5	2014	Galīgais maksājums	KIC INNOENERGY SE	417 517,00
EIT	B3-000	C1	2014	Galīgais maksājums	EIT ICT LABS IVZW	39 241 064,71
EIT	B3-000	C1	2014	Galīgais maksājums	KIC INNOENERGY SE	40 100 022,64
EIT	B3-000	C1	2014	Galīgais maksājums	ASSOCIATION CLIMATE-KIC	42 096 006,57
Frontex	A-3010	C1	2013	Priekšfinansējums	Islandes krasta apsardze	291 217,00
Frontex	A-3010	C8	2014	Galīgais maksājums	Islandes krasta apsardze	305 048,95
Frontex	A-3050	C1	2014	Galīgais maksājums	Ministero dell'Interno, Dipartimento della Pubblica Sicurezza, Direzione Centrale dell'Immigrazione e della Polizia delle Frontiere	230 592,05
Frontex	A-3050	C1	2014	Priekšfinansējums	Imigrācijas un naturalizācijas dienests	23 940,00
Frontex	A-3050	C8	2015	Galīgais maksājums	Imigrācijas un naturalizācijas dienests	27 304,20
Frontex	A-3010	C1	2014	Priekšfinansējums	Somijas robežsardze	187 088,79

Pielikums

Aģentūras nosaukums	Oficiālais budžeta postenis	Finanšējuma avots	Darījuma gads	Maksājuma veids	Dotāciju saņēmējs	Apstiprinātā maksājuma summa (EUR)
Frontex	A-3010	C8	2015	Galīgais maksājums	Somijas robežsardze	177 200,71
Frontex	A-3000	C1	2014	Galīgais maksājums	Ungārijas Galvenā policijas pārvalde	74 997,35
Frontex	A-3000	C1	2014	Galīgais maksājums	Federālā iekšlietu ministrija	129 913,50
Frontex	A-3000	C1	2013	Galīgais maksājums	POLIJAS REPUBLIKA	6 649,78
Frontex	A-3000	C8	2013	Galīgais maksājums	NĪDERLANDES KARALISTE	26 748,18
Frontex	A-3010	C8	2013	Galīgais maksājums	PORTUGĀLES REPUBLIKA	589 441,25
Frontex	A-3010	C8	2013	Galīgais maksājums	ITĀLIJAS REPUBLIKA	297 038,21
Frontex	A-3010	C8	2013	Galīgais maksājums	SPĀNIJAS KARALISTE	69 328,22
Frontex	A-3010	C8	2013	Galīgais maksājums	GRIEĶIJAS REPUBLIKA	1 539 693,09
Frontex	A-3020	C1	2013	Galīgais maksājums	ŠVEICES KONFEDERĀCIJA	6 413,84
Frontex	A-3050	C1	2013	Galīgais maksājums	AUSTRIJAS REPUBLIKA	218 662,39
Frontex	A-3050	C8	2013	Galīgais maksājums	NORVĒĶIJAS KARALISTE	44 593,26
Frontex	A-3050	C1	2013	Galīgais maksājums	NĪDERLANDES KARALISTE	14 271,28
Frontex	A-3020	C1	2013	Galīgais maksājums	ITĀLIJAS REPUBLIKA	15 824,45
Frontex	A-3000	C1	2014	Galīgais maksājums	SPĀNIJAS KARALISTE	11 777,87
Frontex	A-3000	C8	2014	Galīgais maksājums	VĀCIJAS FEDERATĪVĀ REPUBLIKA	26 793,97
Frontex	A-3010	C8	2014	Starpposma maksājums	ITĀLIJAS REPUBLIKA	100 697,34
Frontex	A-3010	C8	2014	Galīgais maksājums	PORTUGĀLES REPUBLIKA	504 603,65
Frontex	A-3010	C8	2014	Galīgais maksājums	GRIEĶIJAS REPUBLIKA	429 722,67
Frontex	A-3010	C8	2014	Galīgais maksājums	ISLANDES REPUBLIKA	291 218,57
Frontex	A-3010	C8	2014	Galīgais maksājums	SPĀNIJAS KARALISTE	160 627,33
Frontex	A-3050	C1	2014	Galīgais maksājums	SPĀNIJAS KARALISTE	78 735,84
Frontex	A-3050	C1	2014	Galīgais maksājums	LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS APVIENOTĀ KARALISTE	44 312,15
Frontex	A-3050	C8	2014	Galīgais maksājums	ITĀLIJAS REPUBLIKA	193 800,00
Frontex	A-3010	C1	2014	Galīgais maksājums	SPĀNIJAS KARALISTE	417 533,43
Frontex	A-3010	C8	2014	Galīgais maksājums	ITĀLIJAS REPUBLIKA	33 774,29
Frontex	A-3050	C1	2014	Galīgais maksājums	SOMIJAS REPUBLIKA	32 346,26
Frontex	A-3000	C8	2014	Galīgais maksājums	UNGĀRIJAS REPUBLIKA	74 997,35

Kopsavilkums

IV

Turpmāk sniegtas *EIT* un Komisijas atbildes uz pieciem ieteikumiem.

Apsvērumi

19

Ievērojot 2011. gadā veiktā izvērtējuma ieteikumus, *EIT* 2012. gadā izstrādāja un uzsāka Rādītāju novērtēšanas sistēmu (RNS), lai atbalstītu uz rezultātiem orientētu *EIT* stratēģijas īstenošanas pārraudzību. Kā daļa no RNS zināšanu un inovāciju kopienas (ZIK) iepriekšējo rādītāju novērtējums konkurētspējīgā pārskata mehānismā ir pamatots papildus citiem elementiem uz šādu sešu pamata galveno darbības rādītāju (GDR) rezultātu salīdzinājumu starp ZIK: 1) *EIT* izglītības programmu pievilcīgums; 2) absolventu skaits ar *EIT* grādiem; 3) inkubētās uzņēmējdarbības idejas; 4) radītie jaundibinātie uzņēmumi / atdalījušies uzņēmumi; 5) zināšanu nodošana/pieņemšana; 6) jauni vai uzlaboti produkti/pakalpojumi/procesi.

Tādējādi *EIT* aktīvi izmanto pamata galvenos darbības rādītājus salīdzinājumam starp ZIK, jo īpaši kā daļu no ikgadējā uz konkurenci balstītā finansējuma piešķiršanas procesa.

Tomēr *EIT* pašreiz strādā pie savas pārraudzības sistēmas uzlabošanas. Sperot svarīgu soli šajā virzienā, *EIT* valde 2015. gada 3. decembrī pieņēma visaptverošu jaunu Pārraudzības stratēģiju.

20

Attiecībā uz *EIT* ir svarīgi uzsvērt, ka gan "*finansēšanas rīka izvēli*", gan tematiskās jomas, kurās *EIT* ir jāuzsāk uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus, strikti regulē ar *EIT* dibināšanas regulu¹, *EIT* finanšu regulu un Stratēģisko inovāciju programmu². Tematisko jomu atlase bija pamatota uz iepriekšēju novērtējumu, kuru veica Eiropas Komisijas Kopīgās pētniecības centrs — Perspektīvo tehnoloģiju pētījumu institūts, kurš arī secināja, ka dotāciju finansējums ir vispieņemotākā īstenošanas metode³.

Visbeidzot, *EIT* dibināšanas regulas 14. panta 2. punkts un *EIT* finanšu regulas 90. panta 2. un 3. punkts neparedz iespēju *EIT* manevrēt, lai apsvērtu *EIT* piešķirto dotāciju ZIK aizstāšanu ar citām izvēlēm, piemēram, valsts iepirkumu vai pakalpojuma līmeņa vienošanos, kā to iesaka palāta.

1 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 294/2008, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1292/2013.

2 Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1312/2013/ES.

3 <http://ipts.jrc.ec.europa.eu/publications/pub.cfm?id=4479>

29

Lai gan EIT gada darba programmā nav iekļauti detalizēti darbības mērķi, uzdevumi, rādītāji un plānotie rezultāti, kurus ZIK ir jāsasniedz, tos ZIK pašas ir noteikušas savos gada uzņēmējdarbības plānos, pamatojoties uz ZIK autonomiju, kas ir noteikta EIT dibināšanas regulas 6. panta 2. punkta d) apakšpunktā. Veicot ikgadējo dotāciju piešķiršanas procesu, EIT pārbauda, vai ZIK gada darbības mērķi, kas sniegti gada uzņēmējdarbības plānos, sekmē ZIK daudzgadu stratēģijas, kuras ir izklāstītas ZIK stratēģiskajā programmā, kas ir daļa no partnerības pamatnolīguma, kurš noslēgts ar EIT. Šī novatoriskā pieeja ar nolūku ir atšķirīga no citām programmām, un tā jāuztver kā viena no EIT stiprajām pusēm, jo tā ļauj izmantot efektīvu decentralizētu pieeju inovācijām.

ZIK daudzgadu stratēģijas ir saskaņotas ar EIT stratēģiskajiem mērķiem EIT kārtējā trīs gadu darba programmā, jo EIT trīs gadu darba programmas III pielikumā ir ietverts katras ZIK turpmākais redzējums, stratēģiskie mērķi un galvenās prioritātes. Visbeidzot, EIT trīs gadu darba programma ir pamatota uz EIT Stratēģisko inovācijas programmu.

Lai iegūtu sīkāku aprakstu par EIT mērķiem un plānotajām darbībām saistībā ar ZIK finansiālo ilgtspēju, lūdzu, skatīt EIT 2016. gada darba programmas 21. lappusi⁴.

Tomēr EIT pašlaik tiecas izstrādāt uz ietekmi pamatotus GDR, lai labāk varētu izvērtēt ZIK sasniegtos inovāciju uzlabojumus. Turklāt EIT plāno arī sagatavot īpašus GDR, ar kuriem izvērtēt rezultātus zinību triādes integrācijā. Vēl EIT piekrist turpmāk savās gada darba programmās iekļaut plašāku ar dotācijām saistītu informāciju.

31

EIT uzskata, ka tā gada darba programmā jau ir iekļauta informācija, kas vajadzīga, lai pieņemtu pamatotu lēmumu par finansēšanu.

Jo īpaši EIT gada darba programmas 5.2. sadaļā ir iekļauta maksimālā globālā gada dotāciju summa, kuru piešķirt ZIK, un maksimālais iespējamais līdzfinansējuma līmenis. Gada darba programmā ir ietverti arī EIT gada mērķi, plānotie rezultāti un rādītāji. Attiecībā uz ZIK detalizēti darbības mērķi, uzdevumi, rādītāji un plānotie rezultāti ir noteikti to gada uzņēmējdarbības plānos, un EIT tos ir apstiprinājis un pārbaudījis kā daļu no dotāciju piešķiršanas procesa.

Tomēr EIT piekrist turpmāk savās gada darba programmās iekļaut plašāku ar dotācijām saistītu informāciju, tādu kā ZIK galvenie gada mērķi, plānoto darbību un rīcību tematiskās jomas.

33

Skatīt EIT un Komisijas atbildes uz 35. un 37. punktu.

35

Ar savām procedūrām, ar kurām īsteno atbrīvojumus EIT finanšu regulā, EIT ir aizsargājis pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principus. EIT joprojām apņemas turpināt uzlabot savu procedūru efektivitāti un lietderīgumu.

⁴ <http://eit.europa.eu/sites/default/files/EIT%20Annual%20Work%20Programme%202016.pdf>

Uzaicinājums ZIK iesniegt priekšlikumus nav vienlīdzīgs ar dotācijas piešķiršanu, tāpēc to nevar salīdzināt ar šo procesu, kā uz to norāda palāta. Tas ir tikai viens no soļiem, kuri noved pie partnerības pamatnolīguma piešķiršanas. Pēc ZIK atlasē ir uzsākšanas posms, kad nosaka un pārbauda piešķiršanas kritērijus; tikai pēc tam notiek partnerības pamatnolīguma piešķiršana. Pēc tam piešķir dotācijas, ievērojot atsevišķas procedūras, kuras regulē ar citiem noteikumiem.

EIT ir vēl vairāk uzlabojis savus procesus un 2015. gada 5. oktobrī publicējis pārskatītu kritēriju kopumu 2016. gada uzaicinājumam ZIK iesniegt priekšlikumus. Kā norādīts publicētajā dokumentā, katru no trīs kritērijiem, kurus valde lieto, vērtēs ar maksimums 10 punktiem, tāpēc augstākais vērtējums, kuru var iegūt uzklaušanās sēdē, ir 30 punkti. Valdes novērtējumu aprēķinās kā vidējo no valdes locekļu individuālajiem vērtējumiem. Valdes uzklaušanās sēdes laikā iegūto punktu summu pievienos punktiem, kuri iegūti no ekspertu grupas tehniskā novērtējuma posmā. Priekšlikumu, kurš saņems visaugstāko punktu skaitu no maksimums 130 punktiem, atlasīs EIT valde (viens priekšlikums uz vienu tematisko jomu).

Visbeidzot, pēc gūtās mācības no 2014. gada uzaicinājuma ZIK iesniegt priekšlikumus un tāpēc, lai vienkāršotu procesu, 2016. gada uzaicinājumam ZIK iesniegt priekšlikumus galīgais ieteikumu panelis vairs nepastāv.

EIT uzskata, ka pārskatītā procedūra, kuru lieto 2016. gada uzaicinājumā ZIK iesniegt priekšlikumus, ir pilnībā pārredzama un nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret visiem potenciālajiem priekšlikumu iesniedzējiem.

37

EIT ir pietiekami risinājis iespējamo interešu konflikta jautājumu.

Ir svarīgi norādīt, ka no 15 ieceltajiem ekspertiem ZIK priekšlikumu novērtēšanas ietvaros tikai vienu galveno ekspertu iecēla tieši. Tas bija vajadzīgs, jo, lai veiktu uzdevumu, bija jāizpilda īpašas prasības, jo īpaši bija nepieciešamas padziļinātas zināšanas par EIT-ZIK modeli, plašs skatījums un praktiska sapratne par vispārējiem Eiropas inovāciju mērķiem, kā arī pieredze un praktiska sapratne par akadēmisko, pētniecības un uzņēmējdarbības vidi. Turklāt attiecībā uz šo ekspertu pienācīgi veica interešu konflikta pārbaudi.

Atlasot ārējos ekspertus ZIK priekšlikumu novērtēšanai 2014. gada ZIK uzaicinājumā, EIT rūpīgi izvērtēja katru iespējamā interešu konflikta gadījumu, ievērojot būtiskos pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" noteikumus, un veica piemērotos pasākumus. EIT izvērtējums un pasākumi ir pienācīgi pamatoti un dokumentēti. Jo īpaši, lai ekspertu atlasē risinātu potenciālos interešu konflikta gadījumus, EIT pieņēma sīki izstrādātas iekšējās procedūras, ievērojot pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" standarta noteikumus. Pamatojoties uz to, veiktie pasākumi ietvēra gan pilnīgu ekspertu izslēgšanu no procesa, gan daļēju izslēgšanu atkarībā no apzinātā riska un interešu konflikta līmeņa. Tomēr EIT apņemas uzlabot ekspertu atlasē procesa efektivitāti un lietderīgumu 2016. gada uzaicinājumam ZIK iesniegt priekšlikumus. Atbilstoši Komisijas Iekšējā revīzijas dienesta konkrētajiem ieteikumiem EIT jau laikus izveidos īpašu EIT potenciāli piemēroto ekspertu sarakstu, pamatojoties uz ekspertu profiliem, kuri atbilst pieprasījumam, un ekspertu atlasē procesā iesaistīs iepirkuma speciālistu. Šī uzticības persona atbalstīs arī agrīnu interešu konflikta novēršanu, nosakot, kad iespējams, jebkuras līgumiskas attiecības ar galvenajiem spēlētājiem attiecīgajās ZIK jomās.

40

Nemot vērā EIT budžeta gada raksturu un faktu, ka ES budžetu parasti nepieņem agrāk par decembra vidu, dotāciju nolīgumus vienam noteiktam gadam nevar parakstīt pirms konkrētā gada 1. janvāra. Šo jautājumu pirmo reizi Eiropas Revīzijas palāta uzsvēra savā īpašajā gada ziņojumā par 2011. finanšu gadu un EIT sniedza savus komentārus. EIT apņēmas samazināt plaisu starp ZIK uzņēmējdarbības plānos paredzēto rīcības uzsākšanas datumu un dotāciju nolīgumu parakstīšanas datumu. Šo centienu rezultātā 2013. un 2014. gada dotāciju nolīgumus ar trīs ZIK attiecīgi parakstīja 2013. un 2014. gada februārī.

2015. gads bija izņēmums, jo ZIK lūdza pagarināt jaunā partnerības pamatnolīguma piemērošanu, lai vairāk noskaidrotu, kā tās ietekmēs konkrētie noteikumi starp EIT, ZIK un Eiropas Komisiju, ievērojot atbilstību pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" noteikumiem. Turklāt, tā kā bija vajadzīgas juridiskas konsultācijas, iepriekšējā jauno dotāciju nolīgumu apstiprināšana notika ilgāk nekā parasti. Sākot no 2016. gada, EIT atkal sagaida laicīgu dotāciju nolīgumu parakstīšanu, kad jau būs ieviesti jaunie partnerības pamatnolīgumi, tas ir, vēlā nolīgumu parakstīšana 2015. gadā bija tikai vienreizējs gadījums.

45

EIT valde 2015. gada 3. decembrī pieņēma EIT Pārraudzības stratēģiju, ar kuru vērtēs datus pamatprogrammai "Apvārsnis 2020" attiecībā uz EIT ietekmi caur tā un ZIK darbībām un attiecībā uz ZIK rezultātiem.

Turklāt EIT plāno ieviest pārskatītu pārraudzības programmu, "kas orientēta uz rezultātiem un ietekmi", kā tas paredzēts EIT trīs gadu darba programmā 2015.–2017. gadam. EIT 2015. gadā uzsāka konsultēšanos, lai izstrādātu uz ietekmi pamatotus GDR, un izveidoja darba grupu, lai risinātu šo konkrēto jautājumu; ir plānots, ka darba grupa savu darbu beigs 2016. gadā. Turklāt EIT plāno arī sagatavot īpašus GDR, ar kuriem izvērtēt rezultātus zinību triādes integrācijā. EIT pārskatīs Rādītāju novērtēšanas sistēmu un tās pamatā esošos pamata GDR, pamatojoties uz šo 2016. gada GDR pārskata rezultātu.

47

Saskaņā ar EIT dibināšanas regulas 16. panta 2. punktu pirmo EIT izvērtēšanu veica 2011. gadā, nākamo izvērtēšanu veiks līdz 2016. gada beigām.

Secinājumi un ieteikumi

53

Skatīt EIT un Komisijas atbildes uz 17.–19., 20.–23. un 24.–27. punktu.

1. ieteikums. EIT attiecīgā gadījumā pieņem šo ieteikumu.

EIT pieņem norādīto ieteikuma daļu: "Aģentūrai būtu jāizmanto vienkāršotu izmaksu izvēles, tiklīdz tas ir iespējams". Pārējā ieteikuma daļa uz EIT neattiecas mūsu atbildēs izskaidroto iemeslu dēļ.

54

Skatīt EIT un Komisijas atbildes uz 28.–29. un 30.–31. punktu.

2. ieteikums. EIT pieņem šo ieteikumu.

EIT piekrīt turpmāk savās gada darba programmās iekļaut plašāku augsta līmeņa ar dotācijām saistītu informāciju par EIT mērķiem. Tomēr detalizētus darbības mērķus, uzdevumus, rādītājus un plānotos rezultātus, kurus ZIK ir jāsniedz, turpinās noteikt ZIK savos gada uzņēmējdarbības plānos saskaņā ar EIT dibināšanas regulas 6. panta 2. punkta d) apakšpunktu, un tie gada darbības programmā nebūs iekļauti.

55

Skatīt EIT un Komisijas atbildes uz 34.–37. punktu.

3. ieteikums. EIT daļēji pieņem šo ieteikumu.

EIT pieņem ieteikumu, izņemot norādīto teikumu: *“Nedrīkst iecelt ārējos ekspertus tieši”*. Pienācīgi pamatotos un izņēmuma gadījumos EIT ir jābūt iespējai iecelt ekspertus tieši.

56

Skatīt EIT un Komisijas atbildes uz 39.–41. punktu.

4. ieteikums. EIT daļēji pieņem šo ieteikumu.

EIT pieņem ieteikumu, izņemot norādīto teikumu: *“Partnerības pamatnolīgumā jābūt norādītai maksimālajai summai”*. Nav lietderīgi vai saprātīgi septiņu gadu partnerības pamatnolīgumiem iepriekš norādīt maksimālās dotāciju summas.

5. ieteikums. EIT pieņem šo ieteikumu.

Kopsavilkums

I
ECDC atzinīgi novērtē Eiropas Revīzijas palātas ziņojumu.

Par ziņojuma daļām, kuras attiecas uz ECDC, centrs vēlētos izteikt turpmāk minētās piezīmes.

Apsvērumi

17
Pirms jaunu projektu uzsākšanas ECDC veic sistemātisku iespēju un vērtību izpēti, ko uzskata par iepriekšēju novērtējumu. Katru gadu pirms projektu iekļaušanas gada darba programmā iespēju un vērtību izpēti pārskata. Nākotnē iespēju un vērtību izpēti vēl vairāk uzlabos, lai nodrošinātu, ka tā pilnībā aptver visus minētos aspektus.

23
Lai gan ECDC uzskata, ka dotāciju finansēšanas mehānisms bija vispiemērotākais, lai finansētu *VENICE III* un *ERLTB-Net* (Eiropas References laboratoriju tīkla tuberkulozei) projektus, ECDC piekrīt, ka lēmumu par dotāciju mehānisma izmantošanu varēja dokumentēt labāk. Turpmākajos darba plānos ECDC labāk pamatos iemeslus šī konkrētā finansēšanas mehānisma izmantošanai katrā individuālā gadījumā.

25
Pieeju, kas ietvēra pilnu novērtējumu, uzskatīja par vispiemērotāko veidu, lai piešķirtu *EPIET* (Eiropas Epidemioloģiskie intervences pasākumu) dotācijas ES labuma guvējiem, tajā pašā laikā nodrošinot pārredzamību un vienlīdzīgu attieksmi. 2015. gadā kā daļu no sava iekšējā pārskatīšanas procesa ECDC iekšējā iepirkumu, dotāciju un līgumu komiteja (*CPCG*) noteica iespējas vienkāršot procesu, tajā pašā laikā saglabājot pārredzamību un vienlīdzīgu attieksmi. Viena no šīm iespējām, kuru noteica un atlasīja piemērošanai 2016. gadā, ir iespēja piešķirt dotācijas tieši. Vēlāk to apstiprināja Eiropas Revīzijas palāta (ERP). Kopš 2016. gada janvāra īsteno jauno partnerības pamatnolīgumu, ievērojot tiešo dotāciju piešķiršanas procedūru.

29
Pēc sabiedrības veselības apmācības stratēģijas pieņemšanas 2015. gada jūnijā ECDC turpināja darbu pie šīs apmācības vajadzību daļas izvērtēšanas, veicot ES mēroga Apmācības vajadzību novērtējuma apsekojumu (2015. gada decembris). Iegūtos datus pašlaik analizē un pārskata kopā ar ieinteresētajām pusēm.

31
2016. gada darba programmas pielikumā ir ietverta īpaša tabula, kurā uzskaitītas plānotās dotācijas, norādot dotācijas veidu, paredzamo summu un ilgumu. 2017. gada vienotajā plānošanas dokumentā pievienos papildu informāciju, piemēram, mērķus un sagaidāmos rezultātus.

39

Pašreizējā iepriekšējās pārbaudes sistēmā ir ietverts noteikums, ka no galīgā maksājuma labuma guvēja ir jāprasa vai nu revīzijas sertifikāts, vai apliecināošo dokumentu paraugs. ECDC izpildīto projektu rezultātus pārbauda, kad aktualizē savus iepriekšējās pārbaudes procesus.

43

Pašlaik ECDC pārskata savus rādītājus, lai labāk novērtētu centra dotāciju finansēto darbību rezultātus un ietekmi.

47

Sk. atbildi uz 50. punktu.

50

Tā kā nav iespējams GDR izteiksmē izvērtēt, cik daudz epidemiologu ir apmācīti dalībvalstīs, ECDC neformāli, bet sistemātiski vāc gada rādītājus, kurus var uzskatīt par apmācības vajadzību pilnvaru. Šie rādītāji, lai gan nav iekļauti valdes ziņojumos, ietver: 1) individuālo pieteikumu uz piedalīšanos apmācībās gada skaitu (ES dati); 2) ES dalībvalstu paustās intereses par vietām apmācības programmā gada skaitu; 3) gada pārskatu par apmācību beidzēju nodarbinātības statusu, izmantojot atklātus un publiskus informācijas avotus. Ir arī jāpiemin, ka kopš 2015. gada kā daļu no ikgadējā ieinteresēto pušu apsekojuma ECDC lūdz ieinteresētajām pusēm sniegt atgriezenisko saiti un novērtēt savu apmierinātību ar dažāda veida apmācībām, kuras ir finansētas ar dotācijām. Sk. arī atbildi uz 29. punktu.

Secinājumi un ieteikumi

53

Sk. atbildi uz 17., 23. un 25. punktu iepriekš.

1. ieteikums

ECDC pieņem šo ieteikumu.

54

Sk. atbildi uz 29. un 31. punktu iepriekš.

2. ieteikums

ECDC pieņem šo ieteikumu.

55

ECDC dibināšanas regula šādas atkāpes neparedz.

3. ieteikums

Šis ieteikums uz *ECDC* neattiecas.

56

Sk. atbildi uz 39. punktu iepriekš.

4. ieteikums

ECDC pieņem šo ieteikumu.

57

Sk. atbildi uz 43. un 50. punktu iepriekš.

5. ieteikums

ECDC pieņem šo ieteikumu.

Apsvērumi

Neatbilstīgi finansēšanas instrumenti

20

Dotācijām, kas piešķirtas saskaņā ar deleģēšanas nolīgumu, kas noslēgts ar Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ĢD, lai īstenotu projektu *GIO land*, finansēšanas instrumentu izvēlējās Komisija.

Jānorāda arī, ka dažos gadījumos (piemēram, Luksemburgā) tika nolemts nepiešķirt dotācijas, bet tā vietā efektivitātes nolūkā noslēgt pakalpojumu līgumu.

Ar aģentūras dibināšanas regulu izveidoja gan aģentūru, gan Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīklu nolūkā Savienībai un dalībvalstīm sniegt uzticamu un salīdzināmu informāciju Eiropas līmenī. Regulā norādītas tās partneru organizācijas, kuras veido tīklu. Pieejamām finansēšanas opcijām (dotācijas, kuras piešķir uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus vai iepirkuma procedūras rezultātā) ir potenciāls tīklā radīt konkurences elementu, un tās var apdraudēt sadarbību, kas nepieciešama aģentūrai un tīklam, lai veiktu savu uzdevumu.

22

Attiecībā uz Eiropas tematiskajiem centriem jautājumu par piemērotiem finansēšanas instrumentiem vēlreiz pieminēja 2012. gadā pirms uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus veiktā pārskata laikā.

Visaptverošā kopsavilkuma ziņojumā, kuru pēc īpašā valdes lūguma izveidoja ieceltā pārskata komiteja, ir pietiekami un piemēroti informēti par lēmumu pieņemšanu, lai izvēlētos finansēšanas instrumentu.

Neatbilstīga dotāciju plānošana

26

Vienkāršotu izmaksu risinājumu izmantošanai būtu nepieciešama sākotnēja statistikas un vēstures datu ieguve un analīze vai informācija par partneru organizāciju parasto izmaksu uzskaites praksi vairāku gadu periodā saskaņā ar Finanšu regulas 124. panta 2. punktu. Tādējādi administratīvais slogs tiktu pārvietots, bet ne samazināts.

Netika noteikti SMART mērķi attiecībā uz koprezultātu un ietekmi

29

EVA savā 2017. gada plānošanas dokumentā izklāstīs SMART mērķus. Tomēr jānorāda, ka tiem dotāciju līgumiem, kuri parakstīti saskaņā ar deleģēšanas nolīgumu, mērķi ir izvirzīti Komisijas gada darba programmās un projekta īstenošanas plānā attiecīgajam deleģēšanas nolīgumam.

Finansēšanas lēmumi bija nepilnīgi

31

EVA 2013. gada darba programmā bija iekļauta informācija par budžeta sadalījumu pārvaldības plāna darbībām gada garumā atkarībā no darbības, turpretim darbības noteikumi uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus, lai piešķirtu partnerības pamatnolīgumus, sniedza norādījumus par plānoto gada budžetu.

Pēc Revīzijas palātas novērojumu izteikšanas EVA valde 25.11.2015. pieņēma finansēšanas lēmumu, iekļaujot sīki izstrādātu darba programmu rīcības plānu īstenošanai Eiropas tematiskajiem centriem 2016. gadam.

Ex ante un ex post pārbaudes

39

EVA ieviesa vairākus pasākumus nolūkā pastiprināt savu verifikācijas procedūru un, konkrētāk, izstrādāja verifikācijas pamatnostādnes, kuras izplatīja pārbaudes darbiniekiem, kuri veic dotāciju *ex post* kontroli, kā arī izstrādāja atbilstošu verifikācijas politiku, kura garantētu izdevumu nodrošinājumu un atbilstību.

Pēc Revīzijas palātas novērojumu izteikšanas attiecīgajam saņēmējam izmaksātā summa ir atgūta (skatīt 10. izcēlumu).

Citas iekšējās kontroles nepilnības

41

Gadījumos, kad partnerības pamatnolīgumi un dotāciju piešķiršana paliks izvēles instruments, lai finansētu darbības, kuras veic Eiropas tematiskie centri, EVA norādīs plānoto kopējo budžetu visam partnerības pamatnolīguma ilgumam attiecīgajiem uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus.

Galveno izpildes rādītāju trūkums

43

Rezultātu pamatrādītāji 2016. gadam Eiropas tematiskajiem centriem ir minēti galveno rezultātu tabulā kā "plānotie rezultāti" saskaņā ar grafiku, kas iekļauts valdes 16.12.2015. pieņemtajā finansēšanas lēmumā.

EVA nākamajos atbilstošajos finansēšanas lēmumos 2017. gadam sniegs sīki izklāstītus rezultātu pamatrādītājus.

Darbību *ex post* novērtējumi vai nu nav veikti, vai arī tie ir nepilnīgi

49

Tiecoties nodrošināt sinerģiju starp Eiropas tematiskajiem centriem ar skaidru mērķi uzlabot to darbības saskaņotību, efektivitāti un iedarbīgumu EVA darba programmas izpildē, 2016. gadā ieviesa sistēmu rīcības plānu projektu *ex ante* caurskatei.

Pirms 2018. gada beigām EVA veiks Eiropas tematisko centru efektivitātes novērtējumu, kura laikā cita starpā vērtēs Eiropas tematisko centru veikto darbību rezultātus un ietekmi.

Secinājumi un ieteikumi

Dotāciju finansēšanas instrumenta atbilstīga izmantošana

53

EVA pārskatīs savu iepriekšējo Eiropas tematisko centru finansēšanas mehānismu novērtējumu un vienlaicīgi vērtēs ietekmi no citu veidu dotāciju izmantošanas, gatavojoties nākamo tematisko centru nozīmēšanai, kas notiks 2018. gadā.

Līdzīgu novērtējumu veiks dialogā ar Eiropas Komisiju gadījumos, kad būtu paredzēts izmantot dotācijas kā finansēšanas instrumentu, lai veiktu deleģētos uzdevumus saskaņā ar deleģēšanas nolīgumu *Copernicus* zemes monitoringa pakalpojuma un *in situ* komponentes īstenošanai.

1. ieteikums

EVA pieņem ieteikumu.

Dotāciju darbību ikgadējā plānošana

54

EVA savā 2017. gada plānošanas dokumentā izklāstīs *SMART* mērķus.

Tāpat EVA turpmāk, sākot no 2017. gada, gada darba programmas papildinās ar papildu informāciju, jo īpaši par sasniedzamajiem mērķiem, gaidāmajiem rezultātiem, izmantotajiem rezultātu pamatrādītājiem un aprēķināto budžeta sadali plānotajām dotāciju darbībām, lai gada darba programmas veidotu finansēšanas lēmumu finansēšanas noteikumu, kurus piemēro Savienības vispārējam budžetam, 84. panta nozīmē.

2. ieteikums

EVA pieņem ieteikumu.

Dotāciju piešķiršanas procedūras

55

EVA dibināšanas regula neparedz šādas atkāpes.

3. ieteikums

Ieteikums nav piemērojams EVA.

Ex ante un ex post pārbaudes

56

Kad iepriekšējā reizē tika izsludināts uzaicinājums iesniegt priekšlikumus, lai noslēgtu partnerības pamat nolīgumus par dažādiem Eiropas tematiskajiem centriem, kuri uzsāka darbību 2012. gadā un 2013. gadā, EVA izmantoja iespēju un pārskatīja līgumu dokumentus, kā arī izveidoja standarta šablonu ziņošanai. Pa šo laiku aģentūra ir izveidojusi finanšu pamatnostādnes gan saņēmējām iestādēm, gan pārbaudes darbiniekiem, kuri veic *ex post* kontroli.

EVA 2016. gadā papildus centīsies nostiprināt verifikācijas sistēmu, nodrošinot iekšējās kontroles standartu rūpīgu izpildi un apstrādājot iespējami veiktās *ex post* kontroles rezultātus.

4. ieteikums

EVA pieņem ieteikumu.

Galvenie izpildes rādītāji un ex post novērtējumi

57

EVA savā plānošanas dokumentā 2017. gadam norādīs atbilstošus rezultātu pamatrādītājus dotāciju finansētu darbību ietekmei un rezultātiem.

Pirms 2018. gada beigām EVA veiks Eiropas tematisko centru efektivitātes vērtējumu, kura laikā cita starpā vērtēs Eiropas tematisko centru rezultātus un ietekmi, lai definētu atbilstošus rezultātu pamatrādītājus uzraudzības nolūka.

5. ieteikums

EVA pieņem ieteikumu.

Kopsavilkums

III

EFSA ir veikusi savu dotāciju un iepirkuma projektu aptuvenu *ex ante* novērtējumu (2. izcēlums), izmanto vadlīniju shēmu, lai palīdzētu vadībai pieņemt lēmumus par piemērotāko finansēšanas mehānismu, un attiecīgos gadījumos ir izmantojusi vienkāršotus izmaksu risinājumus (sk. 27. punktu). Finanšu dotāciju īstenošanas pārbaudes procedūras 2015. gada pavasarī ir pilnveidotas.

Attiecībā uz ieteikumu par dotāciju uzraudzības un ziņošanas sistēmām, kuru pamatā ir uz rezultātiem un ietekmi orientēti galvenie rezultatīvie rādītāji un *ex post* novērtējuma rezultāti, EFSA atzīst, ka pastāv turpmāku uzlabojumu iespējas, plānošanas dokumentos nosakot attiecīgus ietekmes rādītājus.

IV

EFSA atzīmē, ka viens no šajā ziņojumā minētajiem ieteikumiem nav attiecināms uz aģentūru.

Apsvērumi

22

EFSA ir sešu soļu vadlīniju shēma, lai palīdzētu vadībai pieņemt lēmumus par vispiemērotāko finansēšanas mehānismu.

23

Gadījumos, kad EFSA nesaņem apmierinošu priekšlikumu saskaņā ar dotāciju procedūru, aģentūra var nolemt paplašināt pretendentu loku un izmantot iepirkuma procedūru, kas ir atvērta visām ieinteresētajām organizācijām (cenšoties attiecīgi izvairīties no interešu konflikta).

48

EFSA 2013. gadā ir veikusi padziļinātu un mērķtiecīgu *ex post* novērtējumu savai zinātnes iepirkuma un dotāciju programmai, kā arī tās ieguldījumam EFSA pamatuzdevumu īstenošanā.

Secinājumi un ieteikumi

Dotāciju finansēšanas instrumenta atbilstīga izmantošana

53

EFSA izmanto sešu soļu vadlīniju shēmu, lai palīdzētu vadībai pieņemt lēmumus par piemērotāko finansēšanas mehānismu.

Gadījumos, kad EFSA nesaņem apmierinošu priekšlikumu saskaņā ar dotāciju procedūru, aģentūra var nolemt paplašināt pretendentu loku un izmantot iepirkuma procedūru, kas ir atvērta visām ieinteresētajām organizācijām (cenšoties attiecīgi izvairīties no interešu konflikta).

1. ieteikums

Pieņemts. EFSA piekrīt šim ieteikumam, ko tā jau ir īstenojusi iepriekšējos gados. EFSA ir ieviestas izmaksu ziņā lietderīgas vadlīnijas, lai palīdzētu vadībai pieņemt lēmumus par piemērotāko finansēšanas mehānismu.

Dotāciju darbību ikgadējā plānošana

54

EFSA kopš 2015. gada ir uzlabojusi ārpakalpojumu plānošanas pārredzamību, sagatavojot vienotu iepirkuma un dotāciju plānu, ko publicē aģentūras tīmekļa vietnē un regulāri atjaunina.

2. ieteikums

Pieņemts. EFSA piekrīt šim ieteikumam, ko tā jau ir īstenojusi iepriekšējos gados, kā atzīts Revīzijas palātas iepriekšējos gados formulēto komentāru pēcpārbaudē ziņojumā par Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes 2014. finanšu gada pārskatiem.

Dotāciju piešķiršanas procedūras

EFSA dibināšanas regulā šādas atkāpes nav paredzētas.

3. ieteikums

Nav attiecināms uz EFSA.

Ex ante un ex post pārbaudes

56

EFSA ir atbilstoša finanšu dotāciju īstenošanas pārbaudes procedūra, kurā, ievērojot ar risku pamatotu pieeju, galvenā uzmanība ir pievērsta būtiskiem aspektiem. Šī procedūra 2015. gada pavasarī tika pilnveidota.

4. ieteikums

Pieņemts. EFSA piekrīt šim ieteikumam, ko tā jau ir īstenojusi iepriekšējos gados. EFSA ir ieviestas izmaksu ziņā lietderīgas finanšu dotāciju īstenošanas pārbaudes procedūras.

Galvenie izpildes rādītāji un ex post novērtējumi

57

EFSA ir veikusi padziļinātu un mērķtiecīgu ex post novērtējumu savai zinātnes iepirkuma un dotāciju programmai, kā arī tās ieguldījumam EFSA pamatuzdevumu īstenošanā (sk. 48. punktu).

5. ieteikums

Pieņemts. EFSA iepriekšējos gados ir īstenojusi šo ieteikumu attiecībā uz ex post novērtējumiem. Aģentūra atzīst, ka pastāv turpmāku uzlabojumu iespējas, plānošanas dokumentos nosakot attiecīgus ietekmes rādītājus.

Apsvērumi

17

2003. gadā pirms *Frontex* dibināšanas regulas pieņemšanas likumdevējs jau veica iepriekšēju novērtējumu par to, vai aģentūras darbības pievieno vērtību un vai ir atlasīta vispiemērotākā īstenošanas metode. Turklāt, iepriekš novērtējot *Frontex* koordinētajās kopīgajās operācijās izvietoto operatīvo resursu rentabilitāti, nepamanīts paliek uzaicinājums uz operatīvo solidaritāti pie ES ārējām robežām un politiskā realitāte.

20

Frontex uzsver, ka tā dibināšanas regulas 3. panta 4. punkts ierobežo *Frontex* attiecībā uz "Kopīgo operāciju" finansēšanu, ļaujot izmantot tikai dotācijas. Tā rezultātā aģentūrai pieejamie finansēšanas rīki jau no paša sākuma ir ierobežoti.

Aģentūras dibināšanas regulu pašlaik pārskata (skatīt Komisijas paziņojumu COM(2015) 671¹, un *Frontex* cenšas panākt savu mērķi — atvērt plašāku finansēšanas mehānismu, nevis tikai izmantot dotācijas.

22

To ierobežojumu noteiktajās robežās, kas uzlikti ar tās pamatdokumentu, *Frontex* izpētīs, vai pie "Kopīgajām operācijām" ir kādas papildu darbības, kuras var finansēt ar citiem finansēšanas mehānismiem. Ja šādas darbības noteiks, izveidos piemērotas vadlīnijas un kritērijus, lai palīdzētu atlasīt vispiemērotāko finansēšanas mehānismu.

23

Frontex uzdevums ir koordinēt ES dalībvalstu operatīvo sadarbību. *Frontex* operācijās kompetento dalībvalstu iestāžu tehniskais aprikojums jāizvieto kā prioritāte.

Frontex regulas 7. panta 5. punkts paredz, ka aģentūra finansē tehniskā aprikojuma izvietojumu. Uzraudzības pakalpojumu iepirkšana no privātiem uzņēmumiem ir viena no izvēlēm, kā papildināt dalībvalstu nodrošinātos tehniskos līdzekļus. Tomēr ar to nekad nevarēs pilnībā aizstāt sadarbību ar dalībvalstīm.

Piemērs, kuru minēja palāta, ir *Frontex* pirmā praktiskā pieredze pēc pilotprojekta. Faktiskās privāto lidmašīnu izvietojšanas izmaksas un praktiskos apstākļus novērtēs pamatlīguma īstenošanas laikā, no jauna atsākot konkursu.

Jānorāda, ka aģentūra saskārās ar grūtībām, kad uzņēma dalībvalstu iestādes saistībā ar gaisa kuģu izvietojumu saskaņā ar šo pamatlīgumu.

26

Apgrūtinātā atmaksas sistēma ir saistīta ar atšķirībām starp dalībvalstu nosacījumiem izvietojšanas finansēšanā.

Līdzekļu tekošo izmaksu sistēma ir risinājums, kuru *Frontex* ir izveidojis kopā ar dalībvalstu ekspertiem, kas ļauj līdzfinansēt noteiktās tehniskā aprikojuma izvietojšanas attiecināmās izmaksas, kas iekļautas kopējā sarakstā, un pielāgoties valsts noteikumiem un dažādo dalībvalstu iestāžu specifiskumam.

¹ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par Eiropas robezsardzi un krasta apsardzi, ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 2007/2004, Regulu (EK) Nr. 863/2007 un Padomes Lēmumu 2005/267/EK.

29

Operatīvo plānu mērķi parasti ir pakļauti kvalitatīvam novērtējumam, jo kvantitatīvā pieeja ir patvaļīga un tendēta uz mērķa vērtību sasniegšanu bez sasniegumu un problēmu visaptveroša novērtējuma īstenošanas periodā.

Neregulārās migrācijas jomā, kurā *Frontex* darbojas, arī pastāv zināmi ierobežojumi uz kvantitatīvo noteikšanu. Kopīgo operāciju/meklēšanas un glābšanas operāciju vai (sadarbībā ar citām ES aģentūrām) noziedzīgo tīklu, kuri ir pamatā sekmētai neregulārai migrācijai, izjaukšanu ir grūti pārvērst izmērāmos mērķos. Tomēr *Frontex* uzskata, ka spēj demonstrēt savu operatīvo darbību atbilstību tās stratēģiskajiem mērķiem, tīri kvantitatīvu mērķu vietā labāk lietojot kvalitatīvos mērķus.

35

Lēmumu pieņemšanas procesā jau ir ieviesti zināmi grozījumi. Sākot no 2015. gada ikgadējām divpusējām sarunām, izpilddirektors dod personāla locekļiem, kuri piedalās sarunās, rakstiskus uzdevumus.

Attiecībā uz formālo lēmumu pieņemšanas procesu aģentūra pēta iespēju izveidot novērtēšanas komitejas, kas sastāvētu vismaz no trīs personāla locekļiem vismaz no divām entitijām.

37

Kopš 2015. gada rudens ieceltie personāla locekļi, kuri piedalās ikgadējās divpusējās sarunās, paraksta īpašu deklarāciju, apstiprinot jebkura interešu konflikta neesamību.

39

Frontex norāda, ka 10. izcēlumā norādītais trūkums ir saistīts ar apgrūtināto līdzekļu tekošo izmaksu sistēmas procesu. Skatīt arī mūsu atbildi 26. punktā.

44

Galvenos rādītājus aprēķina un pienācīgi iesniedz, kā tas ir vajadzīgs gada ziņošanas nolūkos.

Vadības nolūkā nolēma, ka izmantos tikai ierobežotu skaitu rādītājus, kas ļauj vadības struktūrai vadīt aģentūras darbu.

Pieredze rāda, ka darbības rādītāju (2012. un 2013. gadā) un arī saistīto sasniedzamo mērķa vērtību noteikšana gada darba programmā bija pārāk vērienīga šim nolūkam. Arī tas noveda pie samazinātas ziņošanas valdei.

51

Frontex uzsver, ka nepastāv tiesiskais regulējums attiecībā uz datu nodošanu, uz ko norādīja palāta. Saskaņā ar esošo tiesisko regulējumu dalībvalstis ir atbildīgas par turpmākajām procedūrām attiecībā uz kopīgajās operācijās aizturētajiem un izglābtajiem neregulārajiem migrantiem. Visos gadījumos dalībvalstis nosaka un piešķir neregulārā migranta statusu vēlākā posmā. Atbilstoši esošajam tiesiskajam regulējumam *Frontex* nav tiesīga iegūt un turēt jebkādas personīgos datus par neregulārajiem migrantiem.

Komisijas priekšlikumā COM(2015) 671, kas iesniegts 2015. gada decembrī, ir ierosināts šo situāciju uzlabot. Izpētīs iespēju piešķirt aģentūrai piekļuvi Eiropas datubāzēm, piemēram *SIS* un *Eurodac*, un apsvērs priekšlikumu iesniegšanu par to tiesību aktu grozīšanu, uz kuriem šīs datubāzes ir pamatotas.

Secinājumi un ieteikumi

53

Frontex uzsver, ka tās dibināšanas regulas 3. panta 4. punkts ierobežo *Frontex* attiecībā uz "Kopīgo operāciju" finansēšanu, ļaujot izmantot tikai dotācijas. Tā rezultātā aģentūrai pieejamie finansēšanas rīki jau no paša sākuma ir ierobežoti.

Aģentūras dibināšanas regulu pašreiz pārskata. Tomēr līdz šim brīdim šis ierobežojums vēl nav atcelts.

Ierobežojumu robežās, kas uzlikti ar tās pamatdokumentu, *Frontex* izpētīs, vai pie "Kopīgajām operācijām" ir kādas papildu darbības, kuras var finansēt ar citiem finansēšanas mehānismiem. Ja šādas darbības noteiks, izveidos piemērotas vadlīnijas un kritērijus, lai palīdzētu atlasīt vispiemērotāko finansēšanas mehānismu.

Uzraudzības pakalpojumu iepirkums no privātajiem uzņēmumiem, kuru minēja palāta, ir *Frontex* pirmā praktiskā pieredze pēc pilotprojekta. Faktiskās privāto lidmašīnu izvietojšanas izmaksas un praktiskos apstākļus novērtēs pamatlīguma īstenošanas laikā.

Jānorāda, ka aģentūra saskārās ar zināmām grūtībām attiecībā uz dalībvalstu iestādēm saistībā ar privāto uzņēmumu pakalpojumu izmantošanu šajā jomā.

Apgrūtinātā atmaksas sistēma ir saistīta ar atšķirībām starp dalībvalstu nosacījumiem izvietojšanas finansēšanā.

1. ieteikums

Frontex pieņem ieteikumu, tomēr šī ieteikuma piemērošana būs atkarīga no diskusiju par priekšlikumu grozīt dibināšanas regulu rezultāta.

54

Operatīvo plānu mērķi parasti ir pakļauti kvalitatīvam novērtējumam, jo kvantitatīvā pieeja ir patvaļīga un tendēta uz mērķa vērtību sasniegšanu bez sasniegumu un problēmu visaptveroša novērtējuma īstenošanas periodā.

Neregulārās migrācijas jomā, kurā *Frontex* darbojas, arī pastāv zināmi ierobežojumi uz kvantitatīvo noteikšanu. Kopīgo operāciju / meklēšanas un glābšanas operāciju vai (sadarbībā ar citām ES aģentūrām) noziedzīgo tīklu, kuri ir pamatā sekmētai neregulārai migrācijai, izjaukšanu ir grūti pārvērst izmērāmos mērķos. Tomēr *Frontex* uzskata, ka spēj demonstrēt savu operatīvo darbību atbilstību tās stratēģiskajiem mērķiem, tīri kvantitatīvu mērķu vietā labāk lietojot kvalitatīvos mērķus.

2. ieteikums

Frontex pieņem ieteikumu.

55

Lēmumu pieņemšanas procesā jau ir ieviesti zināmi grozījumi. Sākot no 2015. gada ikgadējām divpusējām sarunām, izpilddirektors dod personāla locekļiem, kuri piedalās sarunās, rakstiskus uzdevumus.

Attiecībā uz formālo lēmumu pieņemšanas procesu aģentūra pēta iespēju izveidot novērtēšanas komitejas, kas sastāvētu vismaz no trīs personāla locekļiem vismaz no divām entītijām.

Kopš 2015. gada rudens ieceltie personāla locekļi, kuri piedalās ikgadējās divpusējās sarunās, paraksta īpašu deklarāciju, apstiprinot jebkura interešu konflikta neesamību.

3. ieteikums

Frontex pieņem ieteikumu un jau ir daļēji īstenojusi ieteikuma daļu attiecībā uz pārredzamību un interešu konflikta neesamību. Frontex ir arī jāņem vērā solidaritātes kritērijs.

56

Frontex norāda, ka 10. izcēlumā norādītais trūkums ir saistīts ar apgrūtināto līdzekļu tekošo izmaksu sistēmas procesu. Skatīt arī mūsu atbildi 26. punktā.

4. ieteikums

Frontex pieņem ieteikumu un turpinās vēl vairāk uzlabot tās pārbaudes sistēmas.

57

Galvenos rādītājus aprēķina un pienācīgi iesniedz, kā tas ir vajadzīgs gada ziņošanas nolūkos.

Vadības nolūkā nolēma, ka izmantos tikai ierobežotu skaitu rādītājus, kas ļauj vadības struktūrai vadīt aģentūras darbu. Pieredze rāda, ka darbības rādītāju (2012. un 2013. gadā) un arī saistīto sasniedzamo mērķa vērtību noteikšana gada darba programmā bija pārāk vērienīga šim nolūkam. Arī tas noveda pie samazinātas ziņošanas valdei.

Frontex uzsver, ka nepastāv tiesiskais regulējums attiecībā uz datu nodošanu, uz ko norādīja palāta. Saskaņā ar esošo tiesisko regulējumu dalībvalstis ir atbildīgas par turpmākajām procedūrām attiecībā uz kopīgajās operācijās aizturētajiem un izglābtajiem neregulārajiem migrantiem. Visos gadījumos dalībvalstis nosaka un piešķir neregulārā migranta statusu vēlākā posmā. Atbilstoši esošajam tiesiskajam regulējumam *Frontex* nav tiesīga iegūt un turēt jebkādas personīgos datus par migrantiem.

Komisijas priekšlikumā COM(2015) 671, kas iesniegts 2015. gada decembrī, ir ierosināts šo situāciju uzlabot. Izpētīs iespēju piešķirt aģentūrai piekļuvi Eiropas datubāzēm, piemēram *SIS* un *Eurodac*, un apsvērs priekšlikumu iesniegšanu par to tiesību aktu grozīšanu, uz kuriem šīs datubāzes ir pamatotas.

5. ieteikums

Frontex pieņem ieteikumu, tomēr tas būs atkarīgs no izmaiņām tiesiskajā regulējumā, kā arī no informācijas apmaiņas ar dalībvalstīm.

KĀ PASŪTĪT ES IZDEVUMUS

Bezmaksas izdevumi

- Viens eksemplārs:
ar *EU Bookshop* starpniecību (<http://bookshop.europa.eu>).
- Vairāk nekā viens eksemplārs vai plakāti/kartes:
Eiropas Savienības pārstāvniecībās
(http://ec.europa.eu/represent_lv.htm),
Eiropas Savienības delegācijās valstīs, kas nav ES dalībvalstis
(http://eeas.europa.eu/delegations/index_lv.htm),
ar *Europe Direct* dienesta starpniecību
(http://europa.eu/contact/index_lv.htm)
vai piezvanot uz tālruņa numuru 00 800 6 7 8 9 10 11 (zvanišana bez maksas no jebkuras vietas Eiropas Savienībā) (*).

(*) Informāciju sniedz bez maksas, tāpat arī lielākā daļa zvanu ir bezmaksas (izņemot dažus operatorus, viesnīcas vai taksofonus).

Maksas izdevumi

- Ar *EU Bookshop* starpniecību (<http://bookshop.europa.eu>).

Triju gadu laikā — no 2013. līdz 2015. gadam — aģentūru kopējie izdevumi dotācijām sasniedza 740 miljonus EUR. Palāta revīzijā pārbaudīja piecās aģentūrās ieviesto dotāciju pārvaldības sistēmu un kontroles procedūru efektivitāti un atbilstību tiesību aktiem. Šo piecu aģentūru rīcībā bija apmēram 92 % no kopējā dotāciju finansējuma. Palāta konstatēja, ka kopumā revidētās aģentūras piešķir un izmaksāja dotācijas saskaņā ar noteikumiem. Tomēr lielākā daļa šo aģentūru nav pienācīgi izvērtējušas alternatīvas finansēšanas iespējas, tātad dotācijas ne vienmēr ir bijis labākais risinājums mērķu sasniegšanai. Turklāt revidētās aģentūras nav pienācīgi mērījušas dotāciju efektivitāti.

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Publikāciju birojs